Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JEAN RICHARD DE LA TOUR
της 20ής Ιανουαρίου 2022 [1]

Υπόθεση C-328/20

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά

Δημοκρατίας της Αυστρίας

«Παράβαση κράτους μέλους – Συντονισμός συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας – Κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 – Άρθρα 4, 7 και 67 – Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων – Κανονισμός (ΕΚ) 492/2011 – Άρθρο 7 – Ίση μεταχείριση – Οικογενειακές παροχές – Κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα – Αναπροσαρμογή του ποσού των παροχών και των πλεονεκτημάτων σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών στο κράτος μέλος κατοικίας των τέκνων»

I. Εισαγωγή

1. Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, θεσπίζοντας:

1) μηχανισμό αναπροσαρμογής όσον αφορά το οικογενειακό επίδομα και τη μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων για τους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από:

   – τα άρθρα 4, 7 και 67 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας [2], καθώς και

   – το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης [3], και

2) μηχανισμό αναπροσαρμογής όσον αφορά την πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες, τη μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, τη μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες και τη μείωση φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής, για τους διακινούμενους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011.

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 ΕΕ 2004, L 166, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 200, σ. 1.

3 ΕΕ 2011, L 141, σ. 1.

2. Η Επιτροπή φρονεί, κατ' ουσία, ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, το δίκαιο αυτό δεν αναγνωρίζει στα κράτη μέλη περιθώριο εκτιμήσεως για την αναπροσαρμογή του ποσού των καταβαλλομένων από τα κράτη μέλη οικογενειακών παροχών σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών στο κράτος κατοικίας του οικείου τέκνου και ότι η αναπροσαρμογή αυτή καθώς και η αναπροσαρμογή ορισμένων φορολογικών πλεονεκτημάτων που χορηγούνται στις οικογένειες εισάγει διακρίσεις και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αναγκαίο και αναλογικό μέτρο.

3. Στις παρούσες προτάσεις, θα εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους φρονώ ότι οι αιτιάσεις της Επιτροπής είναι βάσιμες.

II. Το νομικό πλαίσιο

Α. Το δίκαιο της Ένωσης

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) 883/2004

4. Οι αιτιολογικές σκέψεις 8, 12 και 16 του κανονισμού 883/2004 έχουν ως εξής:

«(8) Η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης έχει ιδιαίτερη σημασία για εργαζομένους, οι οποίοι δεν κατοικούν στο κράτος μέλος όπου απασχολούνται, συμπεριλαμβανομένων των μεθοριακών εργαζομένων.

[…]

(12) Υπό το πρίσμα της αναλογικότητας, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε η αρχή της εξομοίωσης γεγονότων ή καταστάσεων να μην οδηγήσει σε αντικειμενικώς αδικαιολόγητα αποτελέσματα ή στη συρροή παροχών του ιδίου είδους για την ίδια περίοδο.

[…]

(16) Στο εσωτερικό της [Ευρωπαϊκής Ένωσης], δεν αιτιολογείται, κατ' αρχήν, να εξαρτώνται τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλειας από τον τόπο κατοικίας του ενδιαφερομένου· ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως όσον αφορά τις ειδικές παροχές που συνδέονται με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του ενδιαφερομένου, ο τόπος κατοικίας θα μπορούσε να λαμβάνεται υπόψη.»

5. Το άρθρο 1, στοιχείο κστ', του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[…]

κστ) "οικογενειακή παροχή": όλες οι παροχές σε είδος ή σε χρήμα που προορίζονται να αντισταθμίσουν τα οικογενειακά βάρη, εξαιρουμένων των προκαταβολών παροχών διατροφής και των ειδικών επιδομάτων τοκετού και υιοθεσίας που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.»

6. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού 883/2004 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις νομοθεσίες που αφορούν τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης που έχουν σχέση με:

[…]

ι) οικογενειακές παροχές.»

7. Το άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ίση μεταχείριση», ορίζει τα εξής:

«Εκτός αν προβλέπει άλλως ο παρών κανονισμός, τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός αυτός απολαμβάνουν των ιδίων δικαιωμάτων και υπόκεινται στις ίδιες υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του.»

8. Το άρθρο 5 του κανονισμού 883/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εξομοίωση παροχών, εισοδημάτων, γεγονότων ή καταστάσεων», έχει ως εξής:

«Εκτός αν προβλέπει άλλως ο παρών κανονισμός και υπό το πρίσμα των ειδικών διατάξεων εφαρμογής που θεσπίζονται, ισχύουν τα εξής:

α) εάν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους, η λήψη παροχών κοινωνικής ασφάλειας και άλλων εισοδημάτων παράγει ορισμένα έννομα αποτελέσματα, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας και στη λήψη ισοδύναμων παροχών οι οποίες αποκτήθηκαν δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους ή σε εισοδήματα τα οποία έχουν αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος,

β) εάν, δυνάμει της νομοθεσίας του αρμόδιου κράτους μέλους, αναγνωρίζονται έννομα αποτελέσματα σε συγκεκριμένα γεγονότα ή καταστάσεις, αυτό το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη παρόμοια γεγονότα ή καταστάσεις που έχουν λάβει χώρα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, ως εάν είχαν λάβει χώρα στο έδαφός του.»

9. Το άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Άρση των ρητρών κατοικίας», προβλέπει τα εξής:

«Εκτός εάν προβλέπει άλλως ο παρών κανονισμός, οι παροχές σε χρήμα οι οποίες οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών ή δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν υπόκεινται σε μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση ή κατάσχεση λόγω του γεγονότος ότι ο δικαιούχος ή τα μέλη της οικογένειάς του κατοικούν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο ευρίσκεται ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την καταβολή παροχών.»

10. Το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μέλη οικογένειας που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος», ορίζει τα εξής:

«Ένα πρόσωπο δικαιούται οικογενειακές παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους και για τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, ως εάν κατοικούσαν στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους. Ωστόσο, οι συνταξιούχοι δικαιούνται

τις οικογενειακές παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους που είναι αρμόδιο για τη χορήγηση της σύνταξής τους.»

2. Ο κανονισμός (ΕΕ) 492/2011

11. Στο κεφάλαιο I του κανονισμού 492/2011, το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, το οποίο περιλαμβάνεται στο τμήμα 2 που φέρει τον τίτλο «Άσκηση της απασχόλησης και ισότητα μεταχείρισης», ορίζει τα εξής:

«1. Ο εργαζόμενος υπήκοος ενός κράτους μέλους δεν δύναται στην επικράτεια των άλλων κρατών μελών να έχει, λόγω της ιθαγένειάς του, διαφορετική μεταχείριση από τους ημεδαπούς εργαζομένους, ως προς τους όρους απασχόλησης και εργασίας, ιδίως όσον αφορά την αμοιβή, την απόλυση, την επαγγελματική επανένταξη ή την επαναπασχόληση αν έχει καταστεί άνεργος.

2. Απολαύει των ιδίων κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων με τους ημεδαπούς εργαζομένους.»

Β. Το αυστριακό δίκαιο

1. Ο FLAG

12. Κατά το άρθρο 1 του Bundesgesetz betreffend den Familienlastenausgleich durch Beihilfen (ομοσπονδιακού νόμου περί της αντιστάθμισης των οικογενειακών βαρών με επιδόματα)[4], της 24ης Οκτωβρίου 1967, οι προβλεπόμενες παροχές «χορηγούνται με σκοπό την αντιστάθμιση των βαρών που αναλαμβάνονται προς το συμφέρον της οικογένειας».

13. Το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 8, του FLAG ορίζει τα ακόλουθα:

«(1) Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους ή τη συνήθη διαμονή τους στο ομοσπονδιακό έδαφος δικαιούνται οικογενειακά επιδόματα

α) για τα ανήλικα τέκνα·

[…]

(8) Τα πρόσωπα δικαιούνται οικογενειακά επιδόματα μόνο εάν το κέντρο των συμφερόντων τους βρίσκεται στο ομοσπονδιακό έδαφος. Το κέντρο των συμφερόντων ενός προσώπου βρίσκεται στο κράτος με το οποίο το πρόσωπο αυτό έχει τους στενότερους προσωπικούς και επαγγελματικούς δεσμούς.»

14. Κατά το άρθρο 4 του FLAG:

«(1) Τα πρόσωπα που δικαιούνται αντίστοιχη παροχή χορηγούμενη από άλλο κράτος δεν δικαιούνται οικογενειακά επιδόματα.

[4] BGB1. 376/1967, στο εξής: FLAG.

(2) Στους Αυστριακούς υπηκόους οι οποίοι αποκλείονται από το δικαίωμα να λαμβάνουν τα οικογενειακά επιδόματα δυνάμει της παραγράφου 1 ή του άρθρου 5, παράγραφος [4], καταβάλλεται αντισταθμιστική πληρωμή εάν το ποσό της ισοδύναμης παροχής που χορηγείται από άλλο κράτος, την οποία δικαιούνται οι εν λόγω Αυστριακοί υπήκοοι ή άλλο πρόσωπο (άρθρο 5, παράγραφος [4]), είναι χαμηλότερο από τα οικογενειακά επιδόματα τα οποία θα έπρεπε να τους χορηγηθούν δυνάμει του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου αν δεν τους είχε χορηγηθεί η προαναφερθείσα ισοδύναμη παροχή.

(3) Η αντισταθμιστική πληρωμή αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της αντίστοιχης παροχής που χορηγείται από άλλο κράτος και των οικογενειακών επιδομάτων που θα έπρεπε να χορηγηθούν δυνάμει του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου.

[…]

(6) Οι αντισταθμιστικές πληρωμές θεωρούνται ως οικογενειακά επιδόματα κατά την έννοια του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου, αλλά οι διατάξεις περί του ύψους των οικογενειακών επιδομάτων δεν εφαρμόζονται στις αντισταθμιστικές πληρωμές.

[…]»

15. Το άρθρο 5, παράγραφοι 3 και 4, του FLAG έχει ως εξής:

«(3) Τα τέκνα που κατοικούν μονίμως στην αλλοδαπή δεν έχουν δικαίωμα προς λήψη οικογενειακών επιδομάτων.

(4) Τα τέκνα τα οποία έχουν δικαίωμα προς λήψη ισοδύναμης παροχής χορηγούμενης από άλλο κράτος μέλος δεν έχουν δικαίωμα προς λήψη οικογενειακών επιδομάτων. Τούτο δεν αποκλείει τη χορήγηση αντισταθμιστικής πληρωμής (άρθρο 4 παράγραφος 2).»

16. Το άρθρο 8 του FLAG ορίζει τα εξής:

«(1) Το ποσό των οικογενειακών επιδομάτων που οφείλεται σε ένα πρόσωπο καθορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό και την ηλικία των τέκνων για τα οποία χορηγούνται τα οικογενειακά επιδόματα.

(2) Το μηνιαίο ποσό των οικογενειακών επιδομάτων ανέρχεται

[…]

3. από 1ης Ιανουαρίου 2018

α) σε 114 ευρώ για κάθε τέκνο από την αρχή του ημερολογιακού μήνα γεννήσεως,

β) σε 121,90 ευρώ για κάθε τέκνο από την αρχή του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνει το τρίτο έτος της ηλικίας του,

γ) 141,50 ευρώ για κάθε τέκνο από την αρχή του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνει το δέκατο έτος της ηλικίας του,

δ) 165,10 ευρώ για κάθε τέκνο από την αρχή του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνει το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας του.

(3) Τα οικογενειακά επιδόματα προσαυξάνονται μηνιαίως, για κάθε τέκνο,

[…]

3. από την 1η Ιανουαρίου 2018, εάν

α) χορηγούνται για δύο τέκνα, κατά 7,10 ευρώ,

β) χορηγούνται για τρία τέκνα, κατά 17,40 ευρώ,

γ) χορηγούνται για τέσσερα τέκνα, κατά 26,50 ευρώ,

δ) χορηγούνται για πέντε τέκνα, κατά 32 ευρώ,

ε) χορηγούνται για έξι τέκνα, κατά 35,70 ευρώ,

στ) χορηγούνται για επτά ή περισσότερα τέκνα, κατά 52 ευρώ.

(4) Τα οικογενειακά επιδόματα προσαυξάνονται μηνιαίως, για κάθε τέκνο με βαριά αναπηρία,

[…]

3. κατά 155,90 ευρώ από 1ης Ιανουαρίου 2018.

[…]

(8) Για κάθε τέκνο το οποίο, κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, έχει ήδη συμπληρώσει ή συμπληρώνει το έκτο έτος της ηλικίας του και δεν έχει ακόμη συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας του, τα οικογενειακά επιδόματα προσαυξάνονται κατά 100 ευρώ από τον Σεπτέμβριο του εν λόγω ημερολογιακού έτους.

17. Το άρθρο 8a του FLAG προβλέπει τα εξής:

«(1) Τα ποσά των οικογενειακών επιδομάτων (άρθρο 8) για τα τέκνα που κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης […], σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο [της 2ας Μαΐου 1992[5]] ή στην Ελβετία καθορίζονται με βάση τα δημοσιευόμενα από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία [Eurostat] συγκριτικά στοιχεία για τα επίπεδα τιμών σε κάθε κράτος μέλος της […] Ένωσης, σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] και στην Ελβετία σε σχέση με το επίπεδο τιμών της Αυστρίας.

(2) Τα ποσά των οικογενειακών επιδομάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2019 βάσει των αξιών της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν δημοσιευθεί την 1η Ιουνίου 2018. Στη συνέχεια, τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται ανά διετία βάσει των αξιών που έχουν δημοσιευθεί την 1η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

[5] ΕΕ 1994, L 1, σ. 3, στο εξής: Συμφωνία ΕΟΧ.

(3) Ο Bundesminister für Frauen, Familien und Jugend [ομοσπονδιακός Υπουργός αρμόδιος για θέματα που αφορούν τις γυναίκες, την οικογένεια και τη νέα γενιά, Αυστρία] δημοσιεύει, με κανονιστική πράξη που εκδίδεται από κοινού με τον Bundesminister für Finanzen [ομοσπονδιακό Υπουργό Οικονομικών, Αυστρία], τις βάσεις υπολογισμού και τα ποσά που μνημονεύονται στις παραγράφους 1 και 2, καθώς και τα ποσά που μνημονεύονται στο άρθρο 33, παράγραφος 3, σημείο 2, του [Bundesgesetz über die Besteuerung des Einkommens natürlicher Personen (ομοσπονδιακού νόμου περί φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων)[6], της 7ης Ιουλίου 1988[7]].»

18. Το άρθρο 53 του FLAG ορίζει τα ακόλουθα:

«(1) Στο πλαίσιο του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου, οι υπήκοοι των συμβαλλομένων μερών της Συμφωνίας [ΕΟΧ] εξομοιώνονται, στο μέτρο που τούτο προκύπτει από την προαναφερθείσα Συμφωνία, με τους Αυστριακούς υπηκόους. Στο πλαίσιο αυτό, η μόνιμη διαμονή ενός τέκνου σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου [ΕΟΧ] πρέπει, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, να εξομοιώνεται με μόνιμη διαμονή τέκνου στην Αυστρία.

[…]

(4) Η παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, δεν εφαρμόζεται όσον αφορά το άρθρο 8α, παράγραφοι 1 έως 3.

(5) Το άρθρο 26, παράγραφος 3, του Bundesabgabenordnung [ομοσπονδιακού κώδικα φορολογίας] […] εφαρμόζεται στις παροχές που προβλέπονται στον παρόντα ομοσπονδιακό νόμο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Από την 1η Ιανουαρίου 2019, το άρθρο 26, παράγραφος 3, του ομοσπονδιακού κώδικα φορολογίας εφαρμόζεται, όσον αφορά τις παροχές που προβλέπονται από τον παρόντα ομοσπονδιακό νόμο, μόνο στα πρόσωπα που υπηρετούν στην αλλοδαπή και εργάζονται για λογαριασμό οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και στους συζύγους και στα τέκνα τους.»

2. Ο EStG

19. Το άρθρο 33 του EStG προβλέπει τα εξής:

«[…]

[6] BGB1. 400/1988, στο εξής: EStG.

[7] Η αναπροσαρμογή του οικογενειακού επιδόματος και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων θεσπίστηκε, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2019, με τη Verordnung der Bundesministerin für Frauen, Familien und Jugend und des Bundesministers für Finanzen über die Anpassung der Familienbeihilfe und des Kinderabsetzbetrages in Bezug auf Kinder, die sich ständig in einem anderen Mitgliedstaat der EU oder einer Vertragspartei des Europäischen Wirtschaftsraumes oder der Schweiz aufhalten (κανονιστική πράξη του αρμόδιου για θέματα που αφορούν τις γυναίκες, την οικογένεια και τη νέα γενιά ομοσπονδιακού Υπουργού, περί αναπροσαρμογής του οικογενειακού επιδόματος και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων όσον αφορά τα τέκνα τα οποία κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης […] ή σε συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία), της 10ης Δεκεμβρίου 2018 (BGBl. II, 318/2018), διαθέσιμη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20010489&FassungVom=2019-07-08, η οποία εκδόθηκε βάσει του Bundesgesetz, mit dem das Familienlastenausgleichsgesetz 1967, das Einkommensteuergesetz 1988 und das Entwicklungshelfergesetz geändert werden (ομοσπονδιακού νόμου για την τροποποίηση του [FLAG], του [EStG] και του νόμου περί των εργαζομένων στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας), της 4ης Δεκεμβρίου 2018 (BGBl. I, 83/2018).

(2) Οι μειώσεις φόρου πρέπει να αφαιρούνται από το [ποσό του φόρου] που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 κατά την ακόλουθη σειρά:

1. η πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες που μνημονεύεται στην παράγραφο 3a· δεν πρέπει να αφαιρείται η πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες, στο μέτρο που υπερβαίνει τον φόρο που οφείλεται επί του φορολογητέου δυνάμει της παραγράφου 1 εισοδήματος·

2. Οι μειώσεις φόρου που μνημονεύονται στις παραγράφους 4 έως 6.

(3) Οι φορολογούμενοι που λαμβάνουν οικογενειακά επιδόματα δυνάμει του [FLAG] δικαιούνται, παράλληλα με την καταβολή οικογενειακών επιδομάτων, μείωση φόρου 58,40 ευρώ μηνιαίως για κάθε τέκνο. Δεν ισχύει το ίδιο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Ουδεμία μείωση φόρου χορηγείται για τέκνα που κατοικούν μονίμως εκτός κράτους μέλους της […] Ένωσης, κράτους του [ΕΟΧ] ή της Ελβετίας.

2. Όσον αφορά τέκνα τα οποία κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της […] Ένωσης, σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία, το ποσό της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων καθορίζεται με βάση τα δημοσιευόμενα από την [Eurostat] συγκριτικά στοιχεία για τα επίπεδα τιμών σε κάθε κράτος μέλος της […] Ένωσης, σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] και στην Ελβετία σε σχέση με το επίπεδο τιμών της Αυστρίας:

   α) Από την 1η Ιανουαρίου 2019, το ποσό των μειώσεων φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων αναπροσαρμόζεται βάσει των αξιών που έχουν δημοσιευθεί την 1η Ιουνίου 2018. Στη συνέχεια, το ποσό των μειώσεων φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων αναπροσαρμόζεται κάθε δύο έτη βάσει των αξιών που έχουν δημοσιευθεί την 1η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

   β) Το ποσό των μειώσεων φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 8a, παράγραφος 3, του [FLAG].

[…]

(3a) Τέκνο για το οποίο καταβάλλεται οικογενειακό επίδομα βάσει του [FLAG] και διαμένει μονίμως σε κράτος μέλος της […] Ένωσης ή σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία δικαιούται, κατόπιν αιτήσεως, πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

1. Το ποσό της πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες ανέρχεται σε

   α) 125 ευρώ ανά ημερολογιακό μήνα έως το τέλος του μήνα κατά τον οποίο το παιδί συμπληρώνει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του,

   β) 41,68 ευρώ ανά ημερολογιακό μήνα μετά το τέλος του μήνα κατά τον οποίο το παιδί συμπληρώνει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του.

2. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 1, για τα τέκνα που κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της […] Ένωσης, σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία, το ποσό της πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες καθώς και των μειώσεων φόρου που μνημονεύονται στην παράγραφο 4 καθορίζεται με βάση τα δημοσιευόμενα από την [Eurostat] συγκριτικά στοιχεία για τα επίπεδα τιμών σε κάθε κράτος μέλος της […] Ένωσης, σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] και στην Ελβετία σε σχέση με το επίπεδο τιμών της Αυστρίας:

   α) Από την 1η Ιανουαρίου 2019, το ποσό της πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες και των μειώσεων φόρου που μνημονεύονται στην παράγραφο 4 αναπροσαρμόζεται με βάση τις αξίες που έχουν δημοσιευθεί την 1η Ιουνίου 2018. Στη συνέχεια, το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται κάθε δύο έτη με βάση τις αξίες που έχουν δημοσιευθεί την 1η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

   β) ο ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομικών υποχρεούται να δημοσιεύει, με κανονιστική πράξη, τις βάσεις υπολογισμού και τα ποσά το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου μετά την ημερομηνία αναφοράς που μνημονεύεται στο στοιχείο a [8].

[…]

5. Το άρθρο 26, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του ομοσπονδιακού κώδικα φορολογίας δεν εφαρμόζεται. Εξαιρούνται οι σύζυγοι και τα τέκνα φορολογουμένων που υπηρετούν στην αλλοδαπή και εργάζονται για λογαριασμό οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως.

[…]

(4) Επιπροσθέτως, όταν το τέκνο κατοικεί μονίμως σε κράτος μέλος της […] Ένωσης ή σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία, εφαρμόζονται οι ακόλουθες μειώσεις φόρου:

1. Τα πρόσωπα που εξασφαλίζουν τη μοναδική πηγή εισοδήματος της οικογένειας δικαιούνται μειώσεως φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος. Η μείωση αυτή ανέρχεται σε ετήσιο ποσό:

   – 494 ευρώ για ένα τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1),

   – 669 ευρώ για δύο τέκνα (άρθρο 106, παράγραφος 1).

   Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 220 ευρώ ετησίως για το τρίτο τέκνο και για κάθε επιπλέον τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1).

8 Η αναπροσαρμογή της πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες καθώς και των μειώσεων φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, για τις μονογονεϊκές οικογένειες και λόγω καταβαλλόμενης διατροφής θεσπίστηκε, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2019, με τη Verordnung des Bundesministers für Finanzen über die Anpassung des Familienbonus Plus, des Alleinverdiener-, Alleinerzieher- und Unterhaltsabsetzbetrages sowie des Kindermehrbetrages in Bezug auf Kinder, die sich ständig in einem anderen Mitgliedstaat der EU oder einer Vertragspartei des Europäischen Wirtschaftsraumes oder der Schweiz aufhalten (κανονιστική πράξη του ομοσπονδιακού Υπουργού Οικονομικών για την αναπροσαρμογή της πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες και των μειώσεων φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, για τις μονογονεϊκές οικογένειες και λόγω καταβαλλόμενης διατροφής, όσον αφορά τα τέκνα που κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της […] Ένωσης ή σε μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία), της 27ης Σεπτεμβρίου 2018 (BGBl. II, 257/2018), διαθέσιμη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20010319, η οποία εκδόθηκε βάσει του Jahressteuergesetz 2018 (ετήσιου φορολογικού νόμου του 2018), της 14ης Αυγούστου 2018 (BGBl. I, 62/2018), για την τροποποίηση, μεταξύ άλλων, του EStG.

[…]

2. Οι μονογονεϊκές οικογένειες δικαιούνται μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες. Η μείωση αυτή ανέρχεται σε ετήσιο ποσό:

   – 494 ευρώ για ένα τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1),

   – 669 ευρώ για δύο τέκνα (άρθρο 106, παράγραφος 1).

   Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 220 ευρώ ετησίως για το τρίτο τέκνο και για κάθε επιπλέον τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1). Μονογονεϊκές οικογένειες είναι οι φορολογούμενοι που ζουν με τουλάχιστον ένα τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1) για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών ανά ημερολογιακό έτος χωρίς να συμβιώνουν με σύντροφο ή σύζυγο.

3. Οι φορολογούμενοι που έχουν υποχρεώσεις διατροφής τέκνου δικαιούνται μείωση φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής, ανερχόμενη σε 29,20 ευρώ μηνιαίως […]

4. Κατά παρέκκλιση από τα σημεία 1 έως 3, το ποσό των μειώσεων φόρου για τέκνα τα οποία κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της […] Ένωσης, ή σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3a, στοιχείο 2. Όταν ο φορολογούμενος δικαιούται μείωση φόρου για πλείονα τέκνα και αυτά βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες, πρέπει κατ' αρχάς να ληφθούν υπόψη τα μεγαλύτερα σε ηλικία τέκνα για τα οποία αναγνωρίζεται δικαίωμα στην παροχή πριν ληφθούν υπόψη τα μικρότερα σε ηλικία τέκνα.

5. Το άρθρο 26, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του ομοσπονδιακού κώδικα φορολογίας δεν εφαρμόζεται. Εξαιρούνται οι σύζυγοι και τα τέκνα φορολογουμένων οι οποίοι υπηρετούν στην αλλοδαπή και εργάζονται για λογαριασμό οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως.

[…]

(7) Εάν ο οφειλόμενος δυνάμει της παραγράφου 1 φόρος εισοδήματος είναι χαμηλότερος των 250 ευρώ και εφαρμόζεται η μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος ή η μείωση φόρου για μονογονεϊκές οικογένειες, ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις, όταν υπάρχει ένα τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1):

1. Η διαφορά μεταξύ των 250 ευρώ και του φόρου της παραγράφου 1 πρέπει να επιστραφεί ως συμπληρωματικό επίδομα τέκνου.

2. Όταν το τέκνο διαμένει μονίμως σε άλλο κράτος μέλος της […] Ένωσης ή σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας [ΕΟΧ] ή στην Ελβετία, το ποσό των 250 ευρώ αντικαθίσταται από το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 3a, σημείο 2.

[…]

Το ποσό αυτό προσαυξάνεται, για κάθε επιπλέον τέκνο (άρθρο 106, παράγραφος 1), κατά 250 ευρώ ή κατά το ποσό που το αντικαθιστά.

(8)

1. Εάν ο φόρος εισοδήματος που προκύπτει από τις παραγράφους 1 και 2 είναι χαμηλότερος του μηδέν, πρέπει να καταβληθεί το ποσό της μειώσεως φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος ή η μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες.

[…]»

3. Ο ομοσπονδιακός κώδικας φορολογίας

20. Το άρθρο 26 του ομοσπονδιακού κώδικα φορολογίας ορίζει τα εξής:

«(1) Φυσικό πρόσωπο έχει κατοικία κατά την έννοια των φορολογικών διατάξεων εκεί όπου έχει στην κατοχή του οικία υπό συνθήκες από τις οποίες συνάγεται ότι θα διατηρεί και θα χρησιμοποιεί την κατοικία αυτή.

(2) Φυσικό πρόσωπο έχει τη συνήθη διαμονή του κατά την έννοια των φορολογικών διατάξεων εκεί όπου κατοικεί υπό συνθήκες από τις οποίες συνάγεται ότι δεν διαμένει μόνο προσωρινά στον τόπο αυτό ή στη χώρα αυτή. […]

(3) Οι Αυστριακοί υπήκοοι οι οποίοι έχουν σύμβαση εργασίας με δημόσιο οργανισμό και οι οποίοι υπηρετούν στην αλλοδαπή (δημόσιοι υπάλληλοι στην αλλοδαπή) θεωρούνται ως φυσικά πρόσωπα που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στον τόπο όπου βρίσκεται η υπηρεσία που χορηγεί τις αποδοχές. Το ίδιο ισχύει για τους συζύγους τους, στον βαθμό που οι σύζυγοι συγκατοικούν μονίμως ως οικογένεια, καθώς και για τα ανήλικα τέκνα τους που ανήκουν στην οικογένεια αυτή.»

III. Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

21. Με προειδοποιητική επιστολή της 25ης Ιανουαρίου 2019, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή της Δημοκρατίας της Αυστρίας στα ζητήματα που εγείρει η θέσπιση, από την 1η Ιανουαρίου 2019, μηχανισμού αναπροσαρμογής του ποσού των οικογενειακών παροχών καθώς και των κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων που χορηγεί η Δημοκρατία της Αυστρίας στους εργαζομένους με τέκνα, σε συνάρτηση με το γενικό επίπεδο τιμών εντός του κράτους μέλους όπου κατοικούν μονίμως τα τέκνα.

22. Η Επιτροπή θεώρησε ότι αναπροσαρμογή του ποσού της οικογενειακής παροχής σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας του τέκνου αντιβαίνει στα άρθρα 7 και 67 του κανονισμού 883/2004, κατά τα οποία οι παροχές σε χρήμα δεν υπόκεινται σε μείωση, λόγω του ότι μέλος της οικογένειας, όπως το τέκνο, κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος. Επιπροσθέτως, η αναπροσαρμογή των παροχών και πλεονεκτημάτων που χορηγούνται από τη Δημοκρατία της Αυστρίας υπέρ των τέκνων αφορά κυρίως εργαζομένους άλλων κρατών μελών και όχι Αυστριακούς εργαζομένους. Μια τέτοια έμμεση διάκριση είναι, κατά την Επιτροπή, αντίθετη προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που διατυπώνεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 και στο άρθρο 7 του κανονισμού 492/2011.

23. Με την απάντησή της στην προειδοποιητική επιστολή της 25ης Μαρτίου 2019, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστήριξε ότι:

– το δίκαιο της Ένωσης προβλέπει μηχανισμούς παρόμοιους με αυτούς που η ίδια έθεσε σε εφαρμογή·

– εφόσον το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 δεν προβλέπει ότι το ποσό των παροχών που καταβάλλονται για τα τέκνα που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος πρέπει να αντιστοιχεί στο ποσό που καταβάλλεται για τα τέκνα που κατοικούν στην Αυστρία, επιτρέπεται η αναπροσαρμογή του ποσού της οικογενειακής παροχής σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας του τέκνου, και

– δεν υφίσταται έμμεση διάκριση για τον λόγο ότι η αναπροσαρμογή των κατ' αποκοπήν ποσών των παροχών ή του πλεονεκτήματος σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών που ισχύουν στον τόπο κατοικίας του τέκνου δικαιολογείται αντικειμενικώς και απορρέει από τη συνεπή εφαρμογή συγκρίσιμης ελαφρύνσεως για όλους τους εργαζομένους.

24. Επειδή δεν ικανοποιήθηκε με την απάντηση αυτή, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 26 Ιουλίου 2019, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία ενέμεινε κατ' ουσίαν στην άποψή της. Διευκρίνισε ότι δεν υπάρχει σχετική μνεία στο δίκαιο της Ένωσης και επισήμανε το γεγονός ότι τα χορηγούμενα ποσά είναι κατ' αποκοπήν και δεν αναπροσαρμόζονται σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών που ισχύουν στις διάφορες περιοχές της Αυστρίας ανάλογα με τη μόνιμη κατοικία του τέκνου. Επομένως, η διαφορά ως προς το επίπεδο των χορηγούμενων υπέρ των τέκνων παροχών και πλεονεκτημάτων η οποία ισχύει για τα τέκνα που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος συνιστά έμμεση διάκριση, διότι πλήττει περισσότερο τους διακινούμενους εργαζομένους απ' ό,τι τους Αυστριακούς εργαζομένους. Ο κατ' αποκοπήν χαρακτήρας των ποσών των παροχών αυτών και των πλεονεκτημάτων αποδεικνύει ότι τα ποσά αυτά δεν εξαρτώνται από τις πραγματικές δαπάνες που συνδέονται με τη συντήρηση του τέκνου και, επομένως, δεν εξασφαλίζουν πιο δίκαιο επιμερισμό των βαρών που φέρουν οι οικογένειες για την κάλυψη των αναγκών των τέκνων.

25. Με έγγραφο της 24ης Οκτωβρίου 2019, η Δημοκρατία της Αυστρίας απάντησε στην εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη επισημαίνοντας ότι τα ποσά των οικογενειακών παροχών καθώς και τα επίμαχα κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα δεν είναι απλώς κατ' αποκοπήν, αλλά αντιστοιχούν στις πραγματικές ανάγκες. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι οι επίμαχες παροχές και τα επίμαχα πλεονεκτήματα χορηγούνται υπό τη μορφή κατ' αποκοπήν ποσών δεν εμποδίζει την αναπροσαρμογή τους σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών στον τόπο κατοικίας των τέκνων. Μια τέτοια αναπροσαρμογή δεν συνιστά άνιση μεταχείριση, αλλά διασφαλίζει ότι ο εργαζόμενος που λαμβάνει τις παροχές και τα πλεονεκτήματα τυγχάνει σε κάθε περίπτωση ελαφρύνσεως ανάλογης με τα βάρη, ανεξαρτήτως του πραγματικού τόπου διαμονής του τέκνου. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι υφίσταται έμμεση διάκριση, αυτή δικαιολογείται, ιδίως, από τον σκοπό της εξισορροπήσεως των δαπανών του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας καθώς και από τον σκοπό της συνεκτιμήσεως της φοροδοτικής ικανότητας των δικαιούχων.

26. Επειδή δεν πείσθηκε από την απάντηση αυτή, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

IV. Αιτήματα των διαδίκων

27. Με την προσφυγή της, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, θεσπίζοντας μηχανισμό αναπροσαρμογής όσον αφορά *το οικογενειακό επίδομα και τη μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων* για τους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από:

– τα άρθρα 7 και 67 του κανονισμού 883/2004, καθώς και

– το άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011·

– να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, θεσπίζοντας μηχανισμό αναπροσαρμογής όσον αφορά την *πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες*, τη *μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος*, τη *μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες* και τη *μείωση φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής*, για διακινούμενους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, και

– να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Αυστρίας στα δικαστικά έξοδα.

28. Η Δημοκρατία της Αυστρίας ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή και

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

29. Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου, επετράπη στην Τσεχική Δημοκρατία (6 Νοεμβρίου 2020), στη Δημοκρατία της Κροατίας (20 Νοεμβρίου 2020), στη Δημοκρατία της Πολωνίας (19 Νοεμβρίου 2020), στη Ρουμανία (12 Νοεμβρίου 2020), στη Δημοκρατία της Σλοβενίας (22 Οκτωβρίου 2020) και στη Σλοβακική Δημοκρατία (22 Οκτωβρίου 2020) να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής.

30. Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου, επετράπη στο Βασίλειο της Δανίας (20 Νοεμβρίου 2020) να παρέμβει υπέρ της Δημοκρατίας της Αυστρίας.

31. Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 18ης Δεκεμβρίου 2020, επετράπη στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και στο Βασίλειο της Νορβηγίας να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής και της Δημοκρατίας της Αυστρίας, αντιστοίχως.

32. Η Επιτροπή καταλήγει με τις παρατηρήσεις της επί των υπομνημάτων παρεμβάσεως στο ότι τα υπομνήματα της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Κροατίας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ επιβεβαιώνουν πλήρως τα επιχειρήματά της, ενώ η επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας με τα υπομνήματα παρεμβάσεως δεν μπορεί να ανατρέψει τα επιχειρήματα αυτά.

33. Με τις παρατηρήσεις της επί των υπομνημάτων παρεμβάσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας διευκρινίζει ότι συντάσσεται πλήρως με τις παρατηρήσεις του Βασιλείου της Δανίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας και επισημαίνει ότι οι παρεμβαίνοντες υπέρ της Επιτροπής δεν προβάλλουν κανένα νέο επιχείρημα. Εμμένει πλήρως στα αιτήματά της, όπως διατυπώθηκαν με το υπόμνημα αντικρούσεως και επαναλαμβάνονται στο υπόμνημα ανταπαντήσεως.

V. Ανάλυση

34. Η Επιτροπή διατυπώνει δύο αιτιάσεις προς στήριξη της προσφυγής της, η οποία θεμελιώνεται στη διαπίστωση ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, αποκλίνοντας από το κατ' αποκοπήν ποσό που καθορίζει ο νόμος, προβλέπει αναπροσαρμογή του ποσού του οικογενειακού επιδόματος και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, καθώς και διαφόρων άλλων φορολογικών πλεονεκτημάτων, συγκεκριμένα της πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες, της μειώσεως φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, της μειώσεως φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες και της μειώσεως φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής, σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών στο κράτος μέλος[9] στο οποίο κατοικεί μονίμως το τέκνο υπέρ του οποίου χορηγούνται οι παροχές αυτές.

35. Η πρώτη αιτίαση αφορά παράβαση των άρθρων 7 και 67 του κανονισμού 883/2004. Η δεύτερη αιτίαση αφορά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 και στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011.

Α. Επί της πρώτης αιτιάσεως, η οποία αφορά παράβαση των άρθρων 7 και 67 του κανονισμού 883/2004

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

α) Η Επιτροπή

36. Με την πρώτη αιτίαση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει των άρθρων 7 και 67 του κανονισμού 883/2004, καθόσον η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους προβλέπει *την αναπροσαρμογή του οικογενειακού επιδόματος και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων* για τους εργαζομένους που είναι ασφαλισμένοι στο αυστριακό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας, των οποίων τα τέκνα κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος.

37. Η Επιτροπή σημειώνει ότι:

– η Δημοκρατία της Αυστρίας χορηγεί στα πρόσωπα που εργάζονται στην Αυστρία, για τα τέκνα τους, την οικογενειακή παροχή και το κοινωνικό πλεονέκτημα που αποτελούν το οικογενειακό επίδομα και τη μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, υπό τη μορφή ομοιόμορφων κατ' αποκοπήν ποσών·

– σύμφωνα με τα δικαιολογητικά στοιχεία που προσκόμισε η Δημοκρατία της Αυστρίας και αντιθέτως προς την άποψη που εξέφρασαν το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, τα ποσά αυτά καθορίζονται από τον Αυστριακό νομοθέτη με βάση μόνον την ηλικία και τον αριθμό των τέκνων, ανεξαρτήτως των πραγματικών αναγκών τους και, επομένως, του κοινωνικού τους περιβάλλοντος, και

[9] Βλ., όσον αφορά τους συντελεστές που εφαρμόζονται ανάλογα με τα οικεία κράτη μέλη, υποσημειώσεις 7 και 8, καθώς και σημείο 84, δεύτερη περίπτωση, των παρουσών προτάσεων ως παράδειγμα της ποικιλομορφίας των συντελεστών αυτών στα όμορα της Δημοκρατίας της Αυστρίας κράτη μέλη.

– από την 1η Ιανουαρίου 2019, οι αυστριακοί κανόνες προβλέπουν ότι οι εν λόγω κρατικές παροχές πρέπει να αναπροσαρμόζονται σε συνάρτηση με το γενικό επίπεδο τιμών στο κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί μονίμως το τέκνο.

38. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι:

– δεν αμφισβητείται ότι το οικογενειακό επίδομα και η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, που αποτελούν παροχές σε χρήμα καταβαλλόμενες από το κράτος με σκοπό την ελάφρυνση των βαρών που συνεπάγεται η συντήρηση των τέκνων, συνιστούν οικογενειακές παροχές κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κστ′, και του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο ι′, του κανονισμού 883/2004·

– οι παροχές αυτές χορηγούνται ανεξαρτήτως κάθε εξατομικευμένης και κατά διακριτική ευχέρεια εκτιμήσεως των προσωπικών αναγκών των τέκνων, βάσει εκ του νόμου καθοριζόμενης καταστάσεως[10]. Κατά το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 1, του FLAG, τα οικογενειακά επιδόματα υπολογίζονται βάσει του αριθμού και της ηλικίας των τέκνων, όπως και οι μειώσεις φόρου που χορηγούνται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 33, παράγραφοι 3, 3a, 4, 7 και 8 του EStG·

– μολονότι η Δημοκρατία της Αυστρίας διατείνεται ότι ο Αυστριακός νομοθέτης έλαβε ως αφετηρία τις τυποποιημένες αναγκαίες δαπάνες για τη διασφάλιση της συντηρήσεως των τέκνων, εντούτοις δεν προσκόμισε αποδείξεις περί του ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του ύψους του αυστριακού οικογενειακού επιδόματος και του συνήθους κόστους της συντηρήσεως τέκνου·

– το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα συμπληρωματικά επιδόματα που χορηγούνται για σχολικές δαπάνες και για τέκνα με βαριά αναπηρία, ως προς τα οποία η Δημοκρατία της Αυστρίας ωσαύτως δεν αποδεικνύει ότι αυτά τα κατ' αποκοπήν ποσά συνδέονται με το κοινωνικό περιβάλλον των τέκνων, κατά μείζονα δε λόγο καθόσον επισημαίνει ότι οι δαπάνες αυτές βασίζονται στην υποχρέωση σχολικής εκπαιδεύσεως στην Αυστρία και όχι στην προβλεπόμενη στο κράτος μέλος στο οποίο το φοιτεί τέκνο. Επομένως, η προσαύξηση για τις σχολικές δαπάνες δεν εξαρτάται από την πραγματική φοίτηση, αλλά μόνον από την ηλικία του τέκνου·

– αντιθέτως, η διατροφή σε χρήμα την οποία ο γονέας οφείλει να καταβάλει σε τέκνο δυνάμει του αυστριακού ιδιωτικού δικαίου υπολογίζεται κατά τρόπο συγκεκριμένο και εξατομικευμένο σε συνάρτηση με τις συνθήκες διαβίωσης των γονέων και των αναγκών του τέκνου·

– *το ύψος* των οικογενειακών παροχών *δεν μπορεί να εξαρτάται από την κατοικία των μελών της οικογενείας*[11] του εργαζομένου στο κράτος μέλος που καταβάλει τις παροχές, όπως

[10] Η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση της 2ας Απριλίου 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) [C-802/18, στο εξής: απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου), EU:C:2020:269, σκέψεις 38 και 39 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

[11] Η Επιτροπή επιβεβαίωσε επίσης την άποψή της απαντώντας στο αντίθετο επιχείρημα που προέβαλε το Βασίλειο της Νορβηγίας, το οποίο αφορά παράδειγμα επιστροφής του κόστους ενός καροτσιού για βρέφη κατά το 50 % της τιμής του μέσω οικογενειακής παροχής, το ποσό της οποίας μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τα κράτη μέλη (βλ. επίσης υποσημείωση 20 των παρουσών προτάσεων). Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, το ποσό του επιδόματος για διακινούμενο εργαζόμενο εξαρτάται από το ύψος *των δαπανών του*. Ο αυστριακός μηχανισμός αναπροσαρμογής στηρίζεται όμως στο ότι οι δαπάνες αυτές προκύπτουν στον τόπο στον οποίο κατοικεί το τέκνο και δεν λαμβάνει υπόψη το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του τέκνου το οποίο κατοικεί σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εργάζεται ο γονέας του. Συνεπώς, στο πλαίσιο του ίδιου παραδείγματος, δεν είναι επιτρεπτό η συμμετοχή δύο εργαζομένων στα έξοδα αγοράς ενός καροτσιού για βρέφη, αξίας 100 ευρώ, να ανέρχεται σε 50 ευρώ, εάν το τέκνο κατοικεί στην Αυστρία και σε διαφορετικό ποσό εάν το τέκνο δεν κατοικεί εκεί, ενώ η δαπάνη είναι η ίδια.

προβλέπουν ρητώς το άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004, σε περίπτωση μειώσεως ή τροποποιήσεως των παροχών, και το άρθρο 67 του κανονισμού αυτού, όπως ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2019, Moser [12]·

– οι διατάξεις των εν λόγω άρθρων 7 και 67 θεσπίστηκαν μετά την έκδοση από το Δικαστήριο της αποφάσεως της 15ης Ιανουαρίου 1986, Pinna [13], με την οποία το Δικαστήριο ερμήνευσε το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 [14], το οποίο αντικαταστάθηκε από το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 που επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν το περιεχόμενό του. Εντεύθεν προκύπτει, υπό το πρίσμα των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα F. Mancini [15] στην υπόθεση εκείνη, ότι δεν επιτρέπεται η *αναπροσαρμογή του επιπέδου* των οικογενειακών παροχών για τον λόγο και μόνον ότι μέλη της οικογενείας κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος·

– το άρθρο 67 του κανονισμού αυτού ουδεμία ένδειξη περιέχει η οποία να δικαιολογεί τη διαφορετική εφαρμογή του άρθρου 7 του εν λόγω κανονισμού, κατ' αντιδιαστολή προς το άρθρο 63 και το άρθρο 70, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού που αφορούν αντιστοίχως τις παροχές ανεργίας και τις ειδικές μη ανταποδοτικού τύπου παροχές σε χρήμα·

– ο σκοπός που επιδιώκει ο νομοθέτης της Ένωσης είναι να αποτραπεί το ενδεχόμενο αποθαρρύνσεως του καταγόμενου από άλλο κράτος μέλος εργαζομένου από την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας, όπως εξέθεσε το Δικαστήριο στην απόφαση Pinna, και

– προβλέποντας μηχανισμό αναπροσαρμογής των οικογενειακών παροχών, ο οποίος καταλήγει στην τροποποίηση του επιπέδου τους σε συνάρτηση με το κράτος μέλος στο οποίο κατοικούν τα τέκνα, η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν αντιμετωπίζει τις παροχές αυτές *ως εάν τα μέλη της οικογένειας* κατοικούσαν στην Αυστρία.

39. Συναφώς, η Επιτροπή, απαντώντας στο επιχείρημα του Βασιλείου της Δανίας ότι το άρθρο 5, στοιχείο β', του κανονισμού 883/2004 συνηγορεί επίσης υπέρ της νομιμότητας της αναπροσαρμογής των οικογενειακών παροχών σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας του τέκνου, υποστηρίζει ότι, αντιθέτως, στην εν λόγω διάταξη προβλέπεται η ίδια κατά πλάσμα δικαίου κατοικία στο αρμόδιο κράτος μέλος, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, όταν το κράτος μέλος οφείλει να λάβει υπόψη γεγονότα ή καταστάσεις που έχουν λάβει χώρα σε άλλο κράτος μέλος, επιβεβαιώνοντας ως εκ τούτου την εκ μέρους της ερμηνεία των άρθρων 7 και 67 του εν λόγω κανονισμού.

40. Επιπλέον, όσον αφορά την απόφαση των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, συνελθόντων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σχετικά με νέα διευθέτηση για το Ηνωμένο Βασίλειο στην Ευρωπαϊκή Ένωση [16], την οποία επικαλείται η Δημοκρατία της Αυστρίας επειδή η απόφαση αυτή

12 C-32/18, στο εξής: απόφαση Moser, EU:C:2019:752, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία. Η Επιτροπή, παραπέμποντας επίσης στις σκέψεις 10 και 54 της αποφάσεως αυτής, προσέθεσε ότι, ακριβώς επειδή το ποσό του αυστριακού επιδόματος επιμέλειας τέκνου εξηρτάτο ρητώς από το ύψος του εισοδήματος από την προηγούμενη άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας το οποίο πράγματι εισπράχθηκε, το ύψος του μπορούσε να υπολογισθεί σε συνάρτηση με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του δικαιούχου.

13 41/84, στο εξής: απόφαση Pinna, EU:C:1986:1. Βλ., ειδικότερα, σκέψη 25 της αποφάσεως.

14 Κανονισμός του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73). Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι από την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, Lenoir (313/86, στο εξής: απόφαση Lenoir, EU:C:1988:452, σκέψεις 9, 11 και 16), προκύπτει ότι δεν είναι δυνατόν να προσαρμόζεται στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον «η περιοδική παροχή εις χρήμα που χορηγείται αποκλειστικά ανάλογα με τον αριθμό και, ενδεχομένως, την ηλικία των μελών της οικογένειας».

15 Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. Mancini στην υπόθεση Pinna (41/84, μη δημοσιευθείσες, EU:C:1985:215, σημείο 7).

16 Βλ. παράρτημα Ι, τμήμα Δ, σημείο 2, στοιχείο α', του αποσπάσματος των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18ης και 19ης Φεβρουαρίου 2016 (ΕΕ 2016, C 69 I, σ. 1).

προέβλεπε ότι η Επιτροπή θα υπέβαλε πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού 883/2004 προκειμένου να παρασχεθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να προβαίνουν σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή των κοινωνικών παροχών για τα τέκνα που κατοικούν σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο κατοικεί ο εργαζόμενος, η Επιτροπή υπογραμμίζει, αφενός, ότι, λόγω της αποχωρήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ένωση, ο κανονισμός δεν τροποποιήθηκε. Αφετέρου, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι από την εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποιήσεως του κανονισμού αυτού την οποία μνημονεύει η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν προκύπτει, καθόσον μία από τις μελετώμενες δυνατότητες ήταν η αναπροσαρμογή των εξαγόμενων οικογενειακών παροχών σε συνάρτηση με το βιοτικό επίπεδο του κράτους μέλους της κατοικίας των τέκνων [17], ότι μια τέτοια τιμαριθμική αναπροσαρμογή ήταν σύμφωνη με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης, αφού στην εκτίμηση επιπτώσεων διατυπώνονται επιφυλάξεις επ' αυτού του ζητήματος [18], η δε Επιτροπή δεν έκανε δεκτή αυτή τη δυνατότητα.

β) Η Δημοκρατία της Αυστρίας

41. Πρώτον, όσον αφορά τα *οικογενειακά επιδόματα*, η Δημοκρατία της Αυστρίας εκθέτει ότι, κατά το άρθρο 1 του FLAG, η χορήγηση οικογενειακών επιδομάτων αποσκοπεί στην αντιστάθμιση των βαρών που αναλαμβάνονται προς το συμφέρον της οικογένειας και ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του FLAG αύξηση του ποσού τους βάσει της ηλικίας του τέκνου από την οποία εξαρτάται το επίπεδο των δαπανών ανταποκρίνεται στον σκοπό αυτόν. Υπενθυμίζει ότι ο FLAG συνένωσε σε μια ενιαία ενίσχυση διάφορες ενισχύσεις στις οικογένειες οι οποίες είχαν χορηγηθεί ήδη από τα πρώτα έτη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, αρχικώς υπό τη μορφή παροχών σε είδος, με σκοπό τη στήριξη των οικογενειών κατά τρόπο στοχευμένο.

42. Η Δημοκρατία της Αυστρίας, στηριζόμενη στις διατάξεις του άρθρου 8 του FLAG, υπογραμμίζει ότι:

– τα οικογενειακά επιδόματα υπολογίζονται πάντοτε με βάση το κριτήριο των βασικών δαπανών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση των μέσων διαβίωσης των τέκνων στην Αυστρία·

– το ποσό τους είναι κατ' αποκοπήν και δεν είναι απαραίτητη η απόδειξη της ύπαρξης συγκεκριμένων δαπανών·

– το σύστημα αυτό στηρίζεται στην ιδέα ότι το «βασικό κόστος» που προκαλεί ένα τέκνο στην Αυστρία είναι πάντοτε το ίδιο για όλους τους γονείς και

– το γεγονός ότι οι παροχές υπολογίζονται με βάση τις πραγματικές ανάγκες του τέκνου και τα έξοδα συντηρήσεως που συνδέονται στενά με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του [19] προκύπτει, αφενός, «κατ' αρχήν», από το γεγονός ότι το ύψος τους αυξάνεται ανάλογα με την

17 Βλ. σημείο 56 των παρουσών προτάσεων.

18 Η Επιτροπή παραπέμπει στην εκτίμηση επιπτώσεων SWD(2016) 460 τελικό/2, μέρος 1/6, σ. 135, σημείο 7.3.2.

19 Η Δημοκρατία της Αυστρίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας φρονούν ότι η σχέση των οικογενειακών παροχών με το κόστος ζωής επιβεβαιώνεται στην έκθεση FreSsco, με τίτλο «Assessment of the impact of amendments to the EU social security coordination rules on export of family benefits», η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα VI της εκτιμήσεως επιπτώσεων που μνημονεύεται στην υποσημείωση 18 των παρουσών προτάσεων, μέρος 3/6, σημείο 1.7.2, σ. 44. Η Δημοκρατία της Αυστρίας υπογραμμίζει ότι από την έκθεση αυτή προκύπτει, ειδικότερα, ότι οι οικογενειακές παροχές κατ' αρχήν αναπροσαρμόζονται, η δε αναπροσαρμογή στηρίζεται πάντοτε στο ποσοστό πληθωρισμού.

ηλικία των τέκνων [20] και, ιδίως, τον Σεπτέμβριο με την έναρξη του σχολικού έτους, καθ' όλη τη διάρκεια της υποχρεωτικής σχολικής εκπαιδεύσεως, καθώς και σε περίπτωση βαριάς αναπηρίας των τέκνων. Αφετέρου, το ποσό τους μειώνεται όταν ένα τέκνο ηλικίας 19 ετών διαθέτει εισόδημα ορισμένου επιπέδου.

43. Η Δημοκρατία της Αυστρίας διευκρινίζει ότι το ποσό των οικογενειακών επιδομάτων που αντιστοιχεί στο μέσο κόστος διαβιώσεως ή στις βασικές ανάγκες αυξήθηκε σε συνάρτηση με το επίπεδο μισθών και τιμών καθώς και με τον πληθωρισμό. Αντιθέτως, μειώθηκε για λόγους αναγόμενους στον κρατικό προϋπολογισμό.

44. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τους όρους χορηγήσεως των οικογενειακών επιδομάτων, η Δημοκρατία της Αυστρίας διευκρινίζει ότι:

– οι σχετικές με τα οικογενειακά επιδόματα δαπάνες βαρύνουν το Ausgleichsfonds für Familienbeihilfen (Ταμείο αντιστάθμισης για τα οικογενειακά επιδόματα, Αυστρία) [21]·

– τα έσοδα του Ταμείου αυτού προέρχονται ιδίως [22] από εισφορές που καταβάλλουν οι εργοδότες [23], οι οποίοι απασχολούν εργαζομένους στο ομοσπονδιακό έδαφος [24]·

– οι ανεξάρτητοι επαγγελματίες καταβάλλουν μόνον εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες δεν υπολογίζονται βάσει των εισοδημάτων τους, αλλά βάσει των μισθών που καταβάλλουν στους μισθωτούς τους·

– αυτό το είδος εισφορών νοείται ως ένα είδος ειδικού φόρου, που υπολογίζεται με βάση το άθροισμα των μισθών όλων των εργαζομένων [25], είτε ανατρέφουν τέκνα είτε όχι, και

– αντιθέτως προς τις εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως, κανένα ποσό δεν αφαιρείται από τον ακαθάριστο μισθό του εργαζομένου και η καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων δεν συνδέεται με την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας στην Αυστρία, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, του FLAG, ούτε με το ποσό των εισφορών του εργοδότη ή των ανεξάρτητων και των μη μισθωτών εργαζομένων.

45. Δεύτερον, όσον αφορά τη *μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων*, η Δημοκρατία της Αυστρίας εκθέτει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 3, του EStG, ο φορολογούμενος που λαμβάνει οικογενειακά επιδόματα βάσει του FLAG δικαιούται, για καθένα από τα τέκνα του,

[20] Η Δημοκρατία της Αυστρίας υπογραμμίζει ότι το κριτήριο του αριθμού των τέκνων και της ηλικίας τους δεν είναι αυτό και μόνο καθοριστικό για την εκτίμηση της φύσεως της παροχής και των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών που λαμβάνονται υπόψη. Συναφώς, θεωρεί ότι είναι «εύγλωττο» το ακόλουθο παράδειγμα που παραθέτει το Βασίλειο της Νορβηγίας: «[Τ]ο κράτος μέλος Α έμαθε από τα στατιστικά στοιχεία ότι ένα καροτσάκι για βρέφη κοστίζει κατά μέσο όρο 100 ευρώ και, επομένως, η επιστροφή του 50 % ανέρχεται σε 50 ευρώ. Προκειμένου να αποφευχθεί το ασκόπως τυπολατρικό σύστημα επιστροφής των δαπανών, το κράτος αυτό αποφασίζει να καταβάλει εξαρχής την παροχή υπό τη μορφή κατ' αποκοπήν ποσού 50 ευρώ, εφαρμόζοντας συγχρόνως κανόνα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής ο οποίος διορθώνει την αύξηση των τιμών των καροτσιών για βρέφη. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί ότι ο σκοπός και η λειτουργία της παροχής επιτυγχάνονται ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας των τέκνων, πράγμα το οποίο συνέβαινε αυτομάτως στο πλαίσιο του προηγουμένου συστήματος επιστροφής, ο νομοθέτης προσθέτει έναν μηχανισμό τιμαριθμικής αναπροσαρμογής προκειμένου να διορθώσει το πραγματικό κόστος αγοράς καροτσιών για βρέφη στα διάφορα κράτη μέλη». Βλ., συναφώς, υποσημείωση 11 των παρουσών προτάσεων.

[21] Βλ. άρθρο 39, παράγραφος 1, του FLAG.

[22] Η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει ότι, επιπλέον, το Ταμείο αντιστάθμισης για τα οικογενειακά επιδόματα χρηματοδοτείται κυρίως από ένα σταθερό ποσό του φόρου εισοδήματος, από ποσοστά του εταιριών και του φόρου εισοδήματος, καθώς και από εισφορές γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων και αντισταθμιστικές παροχές διαφόρων ομοσπονδιακών υπουργείων. Βλ. άρθρο 39, παράγραφος 2, στοιχεία b έως h, του FLAG.

[23] Βλ. άρθρο 39, παράγραφος 2, στοιχείο a, του FLAG.

[24] Βλ. άρθρο 41, παράγραφος 1, του FLAG.

[25] Βλ. άρθρο 41, παράγραφος 3, του FLAG.

μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων ποσού 58,40 ευρώ, το οποίο καταβάλλεται μαζί με τα οικογενειακά επιδόματα. Επομένως, από οικονομικής απόψεως, η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων προσαυξάνει τα οικογενειακά επιδόματα. Εντούτοις, αντιθέτως προς τα οικογενειακά επιδόματα, η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων δεν χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου αντιστάθμισης για τα οικογενειακά επιδόματα, αλλά από τα γενικά φορολογικά έσοδα.

46. Αντιθέτως, η πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες και τα λοιπά επίμαχα φορολογικά πλεονεκτήματα [26] δεν αποτελούν συνεισφορά στη συντήρηση των τέκνων, αλλά αντιστάθμιση μέσω ελαφρύνσεως της φορολογικής επιβαρύνσεως, λόγω του ότι, με τα ίδια εισοδήματα, οι φορολογούμενοι που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα και έχουν τέκνα έχουν μικρότερη φοροδοτική ικανότητα από εκείνη που έχουν οι φορολογούμενοι που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα και δεν έχουν τέκνα. Η ικανότητα αυτή εκτιμάται λαμβανομένων υπόψη των βασικών υλικών αναγκών (ή μέσων αναγκών) για τη συντήρηση ενός τέκνου, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που είναι απαραίτητες για τη ζωή του.

47. Η Δημοκρατία της Αυστρίας δικαιολογεί την επιλογή της όσον αφορά την αναπροσαρμογή του ύψους των επίμαχων οικογενειακών παροχών και φορολογικών πλεονεκτημάτων [27] σε συνάρτηση με το κράτος κατοικίας του τέκνου, σε συνάρτηση με το επίπεδο των συγκριτικών τιμών που δημοσιεύει η Eurostat, στηριζόμενη στον σκοπό ιδίως των οικογενειακών επιδομάτων και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, ο οποίος συνίσταται στην επιστροφή στους γονείς μέρους των εξόδων στα οποία κανονικά υποβάλλονται για τη συντήρηση του τέκνου τους, καθώς και στο γεγονός ότι τα έξοδα αυτά εξαρτώνται, κατ' ουσίαν, από το επίπεδο τιμών του τόπου της μόνιμης κατοικίας.

48. Η αύξηση, όμως, της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων εντός της Ένωσης και η άνευ διαφοροποιήσεως εξαγωγή των οικογενειακών επιδομάτων και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων που προέκυψε εξ αυτής, ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο τα τέκνα για τα οποία χορηγούνται οι παροχές έχουν τη μόνιμη κατοικία τους, κατέληξαν σε αυξανόμενες στρεβλώσεις στο σύστημα των παροχών αυτών. Εάν το τέκνο κατοικεί σε κράτος μέλος όπου η αγοραστική δύναμη είναι σε χαμηλό επίπεδο, το αποτέλεσμα της στήριξης υπερβαίνει τη σκοπούμενη ελάφρυνση [28]. Αντιθέτως, εάν το τέκνο διαμένει σε κράτος μέλος με υψηλότερη αγοραστική δύναμη, η ελάφρυνση υπολείπεται του σκοπούμενου επιπέδου.

49. Τρίτον, *απαντώντας στην πρώτη αιτίαση* της Επιτροπής, η Δημοκρατία της Αυστρίας φρονεί ότι ο μηχανισμός αναπροσαρμογής του ποσού του οικογενειακού επιδόματος και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων για όλους τους εργαζομένους, ανεξαρτήτως του αν είναι Αυστριακοί ή όχι, δεν απαγορεύεται από τα άρθρα 7 και 67 του κανονισμού 883/2004.

50. Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι:

– στη συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμόζεται μόνον το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, καθόσον περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την εξαγωγή οικογενειακών παροχών για τα μέλη της οικογένειας που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, ενώ το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού καλύπτει όλες τις παροχές κοινωνικής ασφάλειας τις οποίες διέπει ο κανονισμός αυτός·

[26] Βλ. σημείο 34 των παρουσών προτάσεων.

[27] Βλ. σημείο 83, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, των παρουσών προτάσεων.

[28] Βλ., ενδεικτικά, σημείο 53 των παρουσών προτάσεων.

– το γράμμα του εν λόγω άρθρου 67 δεν απαγορεύει τη συνεκτίμηση της συγκεκριμένης φύσεως, του σκοπού καθώς και του τρόπου χορηγήσεως της οικείας οικογενειακής παροχής και ότι το Βασίλειο της Νορβηγίας ορθώς υποστηρίζει ότι η υποχρέωση εξαγωγής απόλυτων ποσών σε όλες τις περιπτώσεις αντιβαίνει στη διάταξη αυτή καθώς και στο άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004, και

– το ποσό των οικογενειακών επιδομάτων και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων δεν εξαρτάται, *όσον αφορά το ύψος του*, από την προϋπόθεση να κατοικεί το τέκνο στην Αυστρία, καθόσον οι παροχές αυτές αποσκοπούν στο να αντισταθμίσουν μέρος των δαπανών για τη συντήρηση των τέκνων, οι οποίες *εξαρτώνται από το επίπεδο τιμών του τόπου στον οποίο ζουν τα τέκνα*.

51. Συναφώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει επίσης:

– στην αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 883/2004, η οποία διευκρινίζει ότι, στην περίπτωση παροχών που έχουν σχέση με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του ενδιαφερομένου, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ο τόπος κατοικίας [29]·

– στην απόφαση της 15ης Μαρτίου 2001, Offermanns [30], από την οποία προκύπτει ότι ο όρος «αντιστάθμιση των οικογενειακών βαρών» αφορά, ιδίως, κρατική συνεισφορά στον οικογενειακό προϋπολογισμό η οποία σκοπεί στην ελάφρυνση των βαρών που συνεπάγεται η συντήρηση των τέκνων, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι οικογενειακές παροχές συνδέονται άμεσα με τις δαπάνες για τη συντήρηση τέκνου και μπορούν, επομένως, να αναπροσαρμόζονται προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό κόστος·

– στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Slynn στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Lenoir [31], και στη σκέψη 16 της αποφάσεως αυτής, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε, όσον αφορά ενίσχυση καταβαλλόμενη υπό μορφή κατ' αποκοπήν ποσού κατά την έναρξη του σχολικού έτους, ότι ο κανονισμός 1408/71 δεν απαγόρευε στον δικαιούχο οικογενειακών παροχών, υπήκοο κράτους μέλους ο οποίος κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, να απαιτήσει την πληρωμή, από τους οργανισμούς κοινωνικούς ασφάλειας της χώρας καταγωγής του, του επιδόματος λόγω ενάρξεως του σχολικού έτους, εάν το επίδομα αυτό δεν υπολογιζόταν αποκλειστικώς βάσει του αριθμού και της ηλικίας των τέκνων, αλλά συνδεόταν με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον και, συνακόλουθα, με την κατοικία των ενδιαφερομένων, καθώς και

– στην απόφαση Moser, ιδίως στις σκέψεις 53 και 54, από τις οποίες προκύπτει ότι *ο σκοπός* [32] της εθνικής ρυθμίσεως είναι καθοριστικός. Καθόσον, στην περίπτωση εκείνη, επρόκειτο για τη

29 Κατά τη Δημοκρατία της Αυστρίας, η αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 883/2004 δεν αφορά το άρθρο 70 του κανονισμού, για τον λόγο ότι σκοπός του άρθρου αυτού είναι να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του κανόνα της δυνατότητας εξαγωγής οι ειδικές παροχές που χρηματοδοτούνται από τη φορολογία, με σκοπό την εξασφάλιση αναπληρωματικού εισοδήματος ή ειδικής προστασίας για τα άτομα με αναπηρία, παροχές οι οποίες ρητώς πρέπει να χορηγούνται στον τόπο κατοικίας των δικαιούχων τους.

30 C-85/99, EU:C:2001:166, σκέψη 41, αφορώσα την ερμηνεία του άρθρου 1, στοιχείο κα', σημείο i, του κανονισμού 1408/71, σχετικά με τις οικογενειακές παροχές οι οποίες έπρεπε να διακρίνονται από τα οικογενειακά επιδόματα που ορίζονταν στο σημείο ii της διατάξεως αυτής. Βλ., επίσης, σημείο 72 των παρουσών προτάσεων. Ο κανόνας της εξαγωγής των οικογενειακών παροχών, ο οποίος διατυπώνεται στο άρθρου 73, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, δεν εφαρμόζεται στις παροχές αυτές.

31 Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Slynn στην υπόθεση Lenoir (313/86, μη δημοσιευθείσες, EU:C:1988:87).

32 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, συντασσόμενη με το υπόμνημα παρεμβάσεως του Βασιλείου της Νορβηγίας, ισχυρίζεται επίσης ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 και η νομολογία του Δικαστηρίου επιβεβαιώνουν ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η συγκεκριμένη φύση, ο σκοπός και ο τρόπος χορηγήσεως των παροχών, καθώς και, για παράδειγμα, το γεγονός ότι πρόκειται για παροχή προσανατολισμένη στις ανάγκες του τέκνου ή υπολογιζόμενη σε σχέση με τα εισοδήματα των γονέων. Κατά συνέπεια, η υποχρέωση εξαγωγής, σε όλες τις περιπτώσεις, παροχών σε απόλυτα ποσά θα αντέβαινε στις διατάξεις του άρθρου 67 –καθώς και του άρθρου 7– του κανονισμού 883/2004.

χορήγηση παροχής η οποία υποκαθιστούσε το εισόδημα από επαγγελματική δραστηριότητα κατά την περίοδο επιμέλειας τέκνου, το Δικαστήριο έκρινε ότι, για τον υπολογισμό του ποσού του διαφορικού συμπληρώματος σχετικά με οικογενειακή παροχή που έπρεπε να χορηγηθεί δυνάμει του άρθρου 68 του κανονισμού 883/2004, έπρεπε να ληφθούν υπόψη οι πραγματικοί όροι αμοιβής στο κράτος απασχόλησης.

52. Επομένως, η Δημοκρατία της Αυστρίας φρονεί, κατά πρώτον, ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίζει, παραπέμποντας στις αποφάσεις Lenoir και Moser, ότι δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αναπροσαρμόζονται οι παροχές που χορηγούνται υπό τη μορφή κατ' αποκοπήν ποσού, σε αντίθεση με εκείνες που χορηγούνται απευθείας σε σχέση με την πραγματική κατάσταση των δικαιούχων. Συναφώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας είναι της γνώμης ότι οι επίμαχες παροχές είναι συγκρίσιμες με εκείνες που αποτέλεσαν αντικείμενο της αποφάσεως Lenoir. Υποστηρίζει ότι το κόστος αγοράς ειδών τρέχουσας κατανάλωσης τα οποία δεν σχετίζονται αποκλειστικώς με την έναρξη του σχολικού έτους, αλλά πάντως σχετίζονται και με αυτήν, επιστρέφεται επίσης κατ' αποκοπήν στο πλαίσιο των οικογενειακών επιδομάτων που χορηγεί. Επιπροσθέτως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υπογραμμίζει ότι η επίμαχη στην απόφαση Moser συνεκτίμηση του σκοπού της παροχής δύναται να τύχει εφαρμογής εν προκειμένω.

53. Συγκεκριμένα, η Δημοκρατία της Αυστρίας ισχυρίζεται ότι τα οικογενειακά επιδόματα τα οποία προσαρμόζονται προς την αγοραστική δύναμη εντός του κράτους μέλους της κατοικίας των τέκνων δυνάμει του μηχανισμού αναπροσαρμογής εξακολουθούν σε ορισμένα κράτη μέλη που έχουν συντελεστή χαμηλότερο του 100 % να είναι –εν μέρει και μάλιστα σε σημαντικό βαθμό– υψηλότερα από την προβλεπόμενη στον τόπο κατοικίας των τέκνων παροχή. Παρέχει τα δύο ακόλουθα παραδείγματα τα οποία αφορούν το ποσό που καταβάλλεται σε οικογένεια με νεογέννητο τέκνο: όταν το ποσό των οικογενειακών επιδομάτων στην Ουγγαρία το 2020 ανερχόταν σε 12 200 ουγγρικά φιορίνια (HUF) μηνιαίως, το οποίο ισοδυναμεί περίπου με 34 ευρώ, τα αναπροσαρμοσμένα οικογενειακά επιδόματα και η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων που κατέβαλλε η Δημοκρατία της Αυστρίας ανέρχονταν σε 99,13 ευρώ, δηλαδή περίπου στο τριπλάσιο ποσό. Ομοίως, όταν τα οικογενειακά επιδόματα στη Σλοβακία το 2020 ανέρχονταν περίπου σε 24,95 ευρώ μηνιαίως, τα αναπροσαρμοσμένα οικογενειακά επιδόματα και η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων ανέρχονταν σε 122,57 ευρώ, δηλαδή σχεδόν στο πενταπλάσιο του ποσού του σλοβακικού επιδόματος [33].

54. Κατά δεύτερον, η Δημοκρατία της Αυστρίας είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να παραπέμψει στην απόφαση Pinna, καθόσον η απόφαση αυτή αφορούσε εθνική ρύθμιση αποκλείουσα *τη χορήγηση* οικογενειακών παροχών, πράγμα το οποίο τη διαφοροποιεί από τον μηχανισμό αναπροσαρμογής του ποσού των καταβαλλόμενων παροχών τον οποίο θέσπισε το κράτος μέλος αυτό.

55. Προσθέτει ότι, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως που ήταν η επίμαχη στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο ορθώς δεν υιοθέτησε τις εκτιμήσεις του γενικού εισαγγελέα F. Mancini [34] σχετικά με κανονιστικές ρυθμίσεις προβλέπουσες αναπροσαρμογή των χορηγουμένων παροχών. Επιπλέον, η γνώμη αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί όσον αφορά τα αυστριακά οικογενειακά επιδόματα, για τον λόγο ότι τα

[33] Για να υπογραμμιστεί, επίσης, η σημασία της αναπροσαρμογής σε συνάρτηση με το επίπεδο των τιμών στη Δανία όπου οι τιμές καταναλωτή είναι οι υψηλότερες στην Ένωση, η Δανία λαμβάνει ως παράδειγμα τη σύγκριση με τη Βουλγαρία, η οποία έχει τις χαμηλότερες τιμές καταναλωτή στην Ένωση. Επομένως, στην περίπτωση εργαζομένου, πολίτη της Ένωσης, ο οποίος έχει τέκνο ηλικίας ενός έτους, το δανικό μηνιαίο επίδομα είναι δεκαπλάσιο από το προβλεπόμενο στη Βουλγαρία. Εάν γίνει αναπροσαρμογή σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών στη Βουλγαρία (δείκτης περίπου 40 εάν ληφθεί υπόψη επίπεδο 100 για τη Δανία), το δανικό επίδομα είναι τετραπλάσιο του ποσού του βουλγαρικού επιδόματος.

[34] Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. Mancini στην υπόθεση Pinna (41/84, μη δημοσιευθείσες, EU:C:1985:215).

εν λόγω επιδόματα λαμβάνουν υπόψη το κόστος ζωής και ότι τα οικογενειακά επιδόματα και η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων δεν αποτελούν «*συμπληρωματικό στοιχείο του βασικού μισθού*» [35] –καθόσον χορηγούνται ανεξάρτητα από το αν τυχόν υπάρχει εισόδημα από επαγγελματική δραστηριότητα.

56. Κατά τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι *η νέα διευθέτηση για το Ηνωμένο Βασίλειο* ουδέποτε τέθηκε σε ισχύ [36], η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει ότι, παρά ταύτα, η δέσμευση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου αποσκοπούσε στο να ληφθούν υπόψη τα διάφορα επίπεδα τιμών στην Ένωση καθώς και, επιπλέον –σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις που πρέπει να αξιολογηθούν στο πλαίσιο της προσφυγής λόγω παραβάσεως κράτος μέλους–, το μέγεθος των παροχών που χορηγούνται για παιδιά στο κράτος κατοικίας. Διαπιστώνει επίσης ότι, με τα συμπεράσματά του, στο σημείο 2, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δέχθηκε ότι οι διατάξεις που είχε θεσπίσει ήταν «*πλήρως συμβατές με τις Συνθήκες*» [37] και ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η λύση που προκρίθηκε δεν συνιστούσε παράβαση του άρθρου 48 ΣΛΕΕ [38].

57. Επ' αυτού, η Δημοκρατία της Αυστρίας υπογραμμίζει ότι, αν και όντως εξετάστηκε το ενδεχόμενο προσαρμογής του κανονισμού 883/2004, τούτο δεν συνέβη εντούτοις για τον κανονισμό 492/2011. Εξ αυτού συνάγει ότι το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού –όπως και το άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004– δεν περιλαμβάνει αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων ευρύτερη εκείνης που καθιερώνει το πρωτογενές δίκαιο.

58. Εν κατακλείδι, η Δημοκρατία της Αυστρίας υπογραμμίζει ότι δεν θα ήταν αναγκαία η τροποποίηση του κανονισμού 883/2004 όσον αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα κράτος μέλος, σε περίπτωση εξαγωγής επιδόματος, αναπροσαρμόζει σύμφωνα με αντικειμενικούς κανόνες, «προς τα πάνω» ή «προς τα κάτω», οικογενειακή παροχή που συνδέεται με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του κράτους μέλους και ότι τούτο συμβαίνει στην περίπτωση της νομοθεσίας της, η οποία, συνεπώς, πρέπει να διαφοροποιηθεί από τα μέτρα που εξετάστηκαν το 2016 για το Ηνωμένο Βασίλειο.

2. Εκτίμηση

59. Η προσφυγή λόγω παραβάσεως που άσκησε η Επιτροπή έχει ως αντικείμενο την αυστριακή ρύθμιση η οποία προβλέπει, από 1ης Ιανουαρίου 2019, την αναπροσαρμογή του ποσού ορισμένων οικογενειακών παροχών, καθώς και κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων, προς τα άνω ή προς τα κάτω, σε συνάρτηση με το γενικό επίπεδο τιμών στο κράτος μέλος όπου κατοικούν μονίμως τα τέκνα που παρέχουν δικαίωμα στις παροχές αυτές, με βάση τα δημοσιευόμενα από την Eurostat συγκριτικά στοιχεία για τα επίπεδα τιμών σε κάθε κράτος μέλος της Ένωσης σε σχέση με το επίπεδο τιμών της Δημοκρατίας της Αυστρίας [39].

35 Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. Mancini στην υπόθεση Pinna (41/84, μη δημοσιευθείσες, EU:C:1985:215, σημείο 7). Η υπογράμμιση δική μου.

36 Βλ. σημείο 40 των παρουσών προτάσεων.

37 Δική μου υπογράμμιση στο υπόμνημα αντικρούσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας.

38 Η Δημοκρατία της Αυστρίας αναφέρεται στη «Δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την τιμαριθμοποίηση του επιδόματος τέκνων που εξάγεται σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο κατοικεί ο εργαζόμενος», η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα V των εν λόγω συμπερασμάτων (βλ. υποσημείωση 16 των παρουσών προτάσεων), καθώς και την εκτίμηση επιπτώσεων που μνημονεύεται στην υποσημείωση 18 των παρουσών προτάσεων, σημείο 7.3.2, σ. 135.

39 Ο μηχανισμός αυτός εφαρμόζεται επίσης μεταξύ της Δημοκρατίας της Αυστρίας και καθενός από τα συμβαλλόμενα στη Συμφωνία ΕΟΧ μέρη καθώς και της Ελβετίας.

60. Η πρώτη αιτίαση της προσφυγής αυτής, η οποία αντλείται από παράβαση των άρθρων 7 και 67 του κανονισμού 883/2004, αφορά τα οικογενειακά επιδόματα και τη μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων.

61. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο ι′, του κανονισμού 883/2004, ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται στις νομοθεσίες που αφορούν τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας οι οποίοι έχουν σχέση με *οικογενειακές παροχές*.

62. Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι οι επίμαχες αυστριακές παροχές συνιστούν «οικογενειακές παροχές» κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κστ′, του εν λόγω κανονισμού, με τον όρο δε αυτόν νοούνται όλες τις παροχές σε είδος ή σε χρήμα *που προορίζονται να αντισταθμίσουν τα οικογενειακά βάρη*, εξαιρουμένων των προκαταβολών παροχών διατροφής και των ειδικών επιδομάτων τοκετού και υιοθεσίας που μνημονεύονται στο παράρτημα Ι του ίδιου κανονισμού [40].

63. Κατά συνέπεια, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, οι παροχές αυτές υπόκεινται στον γενικό κανόνα του άρθρου 7 του κανονισμού 883/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Άρση των ρητρών κατοικίας», ο οποίος κανόνας αφορά, μεταξύ άλλων, *το ποσό* των παροχών σε χρήμα, καθόσον το άρθρο αυτό προβλέπει ότι οι ως άνω παροχές δεν υπόκεινται σε *μείωση* ή *τροποποίηση* λόγω του γεγονότος ότι ο δικαιούχος ή τα μέλη της οικογένειάς του κατοικούν σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο ευρίσκεται ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την καταβολή παροχών.

64. Ο κανόνας αυτός αποτελεί επανάληψη της αρχής της δυνατότητας εξαγωγής των παροχών κοινωνικής ασφάλειας, που διατυπώνεται στο άρθρο 48, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β′, ΣΛΕΕ. Επομένως, ο καθορισμός του ποσού των παροχών αυτών βάσει της κατοικίας των μελών της οικογένειας συνιστά προσβολή του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας που παρέχεται στους πολίτες της Ένωσης [41].

65. Βεβαίως, το άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004 ορίζει ότι στον κανονισμό αυτόν προβλέπονται επιφυλάξεις που επιτρέπονται ρητώς [42]. Εντούτοις, το άρθρο 67 του κανονισμού αυτού δεν περιλαμβάνεται μεταξύ αυτών. Αντιθέτως, όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή και η πλειονότητα των παρεμβαινόντων υπέρ αυτής κρατών μελών, η διάταξη αυτή εισάγει, στο κεφάλαιο 8 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο αφορά τις οικογενειακές παροχές, την αρχή ότι δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι μέλη της οικογένειας κατοικούν σε κράτος μέλος το οποίο δεν είναι εκείνο που χορηγεί τις παροχές αυτές.

66. Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθύμισε επίσης, πολύ πρόσφατα, ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 αποβλέπει στο να εμποδίσει τα κράτη μέλη να εξαρτούν τη χορήγηση οικογενειακών παροχών *ή το ύψος τους* από την κατοικία των μελών της οικογένειας του εργαζομένου στο κράτος μέλος που χορηγεί τις παροχές [43].

40 Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η φράση «να αντισταθμίσουν τα οικογενειακά βάρη» έχει την έννοια ότι αφορά, μεταξύ άλλων, τη συνεισφορά του κράτους στον οικογενειακό προϋπολογισμό η οποία σκοπεί στην ελάφρυνση των βαρών που συνεπάγεται η συντήρηση των τέκνων. Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

41 Βλ. αποφάσεις της 19ης Ιουλίου 2012, Reichel-Albert (C-522/10, EU:C:2012:475, σκέψη 38), και Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 69).

42 Βλ., ιδίως, άρθρο 70 του κανονισμού 883/2004, σχετικά με ειδικές μη ανταποδοτικού τύπου παροχές σε χρήμα.

43 Βλ. αποφάσεις της 25ης Νοεμβρίου 2021, Finanzamt Österreich (Οικογενειακά επιδόματα για εργαζομένους σε αναπτυξιακά προγράμματα) (C-372/20, EU:C:2021:962, σκέψη 76), και Moser (σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Προς συσχέτιση με την απόφαση Pinna (σκέψη 9) καθώς και την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1995, Imbernon Martínez (C-321/93, EU:C:1995:306, σκέψη 22).

67. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι, λαμβανομένου υπόψη του κανόνα της κατά πλάσμα δικαίου κατοικίας του εργαζομένου καθώς και της οικογένειάς του στο κράτος μέλος εντός του οποίου άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας[44], όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, το οποίο διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των διακινούμενων εργαζομένων, δεν επιτρέπεται, χωρίς τροποποίηση της διατάξεως αυτής[45], ένα κράτος μέλος να εισάγει στη νομοθεσία του εξαίρεση από την αρχή της απόλυτης ισοδυναμίας του ποσού των οικογενειακών παροχών, θεωρώντας ότι η απαίτηση αυτή μπορεί να ικανοποιηθεί μόνον με βάση την αξία, σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο από τον εθνικό νομοθέτη σκοπό, δηλαδή τον σκοπό που συνίσταται στην αντιστάθμιση των οικογενειακών βαρών.

68. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται, αφενός, από τη γενική οικονομία του κανονισμού 883/2004, του οποίου το άρθρο 68 προβλέπει κανόνες προτεραιότητας για την αποφυγή της αδικαιολόγητης σώρευσης παροχών όταν, κατά την ίδια περίοδο και για τα ίδια μέλη της οικογένειας, προβλέπονται παροχές δυνάμει της νομοθεσίας περισσοτέρων του ενός κρατών μελών[46] καθώς και, αφετέρου, από το άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΚ) 987/2009[47], το οποίο μνημονεύεται από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και την Τσεχική Δημοκρατία και το οποίο καθορίζει τη διαδικασία εφαρμογής των άρθρων 67 και 68 του κανονισμού 883/2004. Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι η διασφάλιση για τον δικαιούχο παροχών που καταβάλλονται από περισσότερα κράτη μέλη ενός συνολικού ποσού ίσου με το ποσό της ευνοϊκότερης παροχής την οποία δικαιούται βάσει της νομοθεσίας ενός εκ των κρατών αυτών[48]. Το σύστημα αυτό στηρίζεται στη γενική ιδέα ότι, εάν διακινούμενος εργαζόμενος καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές και φόρους σε ένα κράτος μέλος, πρέπει να δικαιούται τα ίδια επιδόματα με τους υπηκόους του κράτους αυτού[49]. Το εν λόγω σύστημα θα στερούνταν αποτελεσματικότητας εάν ένα εκ των κρατών μελών είχε το δικαίωμα να αναπροσαρμόζει το ποσό των παροχών σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας του δικαιούχου.

69. Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, αντλεί αντίθετα προς την ερμηνεία αυτή επιχειρήματα από τις αποφάσεις Pinna[50], Lenoir[51] και Moser[52]. Φρονώ ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν πρέπει να γίνουν δεκτά λόγω της εξελίξεως του περιεχομένου των κανονισμών που εφαρμόζονται σε θέματα κοινωνικής ασφάλειας και της εμβέλειας των αποφάσεων αυτών.

44 Βλ. αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 2005, Dodl και Oberhollenzer (C-543/03, EU:C:2005:364, σκέψη 45)· της 22ας Οκτωβρίου 2015, Trapkowski (C-378/14, EU:C:2015:720, σκέψη 35), καθώς και Moser (σκέψεις 37 και 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Με την απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 έχει εφαρμογή στην περίπτωση εργαζομένου ο οποίος εργάζεται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στη νομοθεσία του οποίου υπόκειται. Βλ., επίσης, άρθρο 5, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού, το οποίο καθιερώνει την αρχή της εξομοιώσεως των γεγονότων, στην οποία περιλαμβάνεται επίσης η έκφραση «ως εάν», καθώς και απόφαση της 12ης Μαρτίου 2020, Caisse d'assurance retraite et de la santé à travail d'Alsace-Moselle (C-769/18, EU:C:2020:203, σκέψεις 42 έως 44).

45 Επισημαίνω, συναφώς, ότι ουδεμία τροποποίηση επήλθε στο σχέδιο που εξετάστηκε υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου κατά το 2016. Βλ. σημεία 40 και 56 των παρουσών προτάσεων.

46 Βλ., προς υπόμνηση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανόνα της μη σωρεύσεως παροχών όταν οφείλονται παροχές από περισσότερα του ενός κράτη μέλη για την ίδια αιτία, απόφαση Moser (σκέψη 41).

47 Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ 2009, L 284, σ. 1).

48 Βλ. απόφαση Moser (σκέψεις 42 και 46).

49 Βλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2019, Aubriet (C-410/18, EU:C:2019:582, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

50 Βλ. σημείο 54 των παρουσών προτάσεων.

51 Βλ. σημείο 51, τρίτη περίπτωση, των παρουσών προτάσεων.

52 Βλ. σημείο 51, τέταρτη περίπτωση, των παρουσών προτάσεων.

70. Πρώτον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η αρχή της δυνατότητας εξαγωγής των οικογενειακών παροχών έγινε δεκτή από το Δικαστήριο με την απόφαση Pinna και, στη συνέχεια, με την απόφαση Lenoir η οποία παραπέμπει στην απόφαση εκείνη [53]. Από την ανάγνωση των επιχειρημάτων των διαδίκων τα οποία επαναλαμβάνονται από το Δικαστήριο στην απόφαση Pinna [54] μπορεί μάλιστα να επισημανθεί ότι το αντικείμενο της ένδικης διαφοράς επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη αφορούσε τη διαφοροποίηση ως προς το ποσό ή τον συντελεστή των παροχών ανάλογα με το κράτος στο οποίο κατοικούσαν τα οικεία μέλη της οικογένειας, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα να τεθούν υπό αμφισβήτηση τα δικαιώματα που είχε αποκτήσει ο εργαζόμενος σύμφωνα με τη νομοθεσία στην οποία υπέκειτο και, ως εκ τούτου, με τον σκοπό της διασφαλίσεως της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

71. Δεύτερον, κατ' εμέ, η εξαίρεση που έγινε δεκτή με την απόφαση Lenoir σε περίπτωση χορηγήσεως παροχών που συνδέονται στενά με το κοινωνικό περιβάλλον [55] έχει περιορισμένο εύρος.

72. Συγκεκριμένα, η απόφαση αυτή πρέπει να ενταχθεί στο νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου εκδόθηκε, συγκεκριμένα του άρθρου 1, στοιχείο κα', του κανονισμού 1408/71, το οποίο διέκρινε μεταξύ των *οικογενειακών επιδομάτων* –όρος με τον οποίο νοείται η περιοδική παροχή σε χρήμα που χορηγείται αποκλειστικά ανάλογα με τον αριθμό και, ενδεχομένως, την ηλικία των μελών της οικογενείας- και των *οικογενειακών παροχών* –όρος με τον νοείται κάθε παροχή σε είδος ή σε χρήμα, προοριζόμενη να αντισταθμίσει τα οικογενειακά βάρη, με εξαίρεση τα ειδικά επιδόματα τοκετού που παρατίθενται στο παράρτημα I [56].

73. Επιπροσθέτως, όπως υπογράμμισε η Δημοκρατία της Πολωνίας, η παρέκκλιση από την αρχή της δυνατότητας εξαγωγής των παροχών κοινωνικής ασφάλειας, την οποία έκανε δεκτή το Δικαστήριο με την απόφαση Lenoir, επεκτάθηκε και σε άλλες *ειδικές* μη ανταποδοτικού τύπου παροχές [57].

74. Ωστόσο, αφενός, στον κανονισμό 883/2004, στο άρθρο 1, στοιχείο κστ', ο νομοθέτης της Ένωσης δεν επανέλαβε μια τέτοια διάκριση μεταξύ των διαφόρων παροχών που προορίζονται για τις οικογένειες. Αφετέρου, ως εξαίρεση από τη γενική αρχή που διατυπώνεται στο άρθρο 7 του κανονισμού αυτού σχετικά με τις ρήτρες κατοικίας, το κριτήριο του οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος έγινε δεκτό μόνο για τις παροχές που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του άρθρου 70 του εν λόγω κανονισμού [58].

75. Τρίτον, όσον αφορά την απόφαση Moser, η οποία δικαιολογεί, κατά τη Δημοκρατία της Αυστρίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, την παραδοχή ότι ο σκοπός της οικείας παροχής είναι καθοριστικός, είμαι της γνώμης ότι η ερμηνεία του Δικαστηρίου δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη αφορούσε επίδομα επιμέλειας τέκνου, το οποίο, στη συνδεόμενη με το εισόδημα μορφή του, συνιστούσε παροχή που υποκαθιστά το εισόδημα από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας. Το ποσό του εξηρτάτο ρητώς από το ποσό του προηγούμενου εισοδήματος, γεγονός το οποίο

53 Βλ. αποφάσεις Pinna (σκέψη 21) και Lenoir (σκέψη 14).

54 Βλ. απόφαση Pinna (σκέψεις 10, 11 και 14).

55 Βλ. απόφαση Lenoir (σκέψη 16).

56 Βλ. αποφάσεις Lenoir (σκέψη 9), για μια υπόμνηση του ιστορικού θεσπίσεως του κανονισμού, και Pinna (σκέψεις 9 και 18).

57 Βλ. αποφάσεις της 6ης Ιουλίου 2006, Kersbergen-Lap και Dams-Schipper (C-154/05, EU:C:2006:449, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), καθώς και της 18ης Δεκεμβρίου 2007, Habelt κ.λπ. (C-396/05, EU:C:2007:810, σκέψη 81).

58 Βλ. αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 883/2004. Συναφώς, είναι εύλογο να επέλεξε ο νομοθέτης της Ένωσης το κριτήριο αυτό λόγω του σκοπού των παροχών, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση ενός ελάχιστου εισοδήματος διαβίωσης που μπορεί να προσδιοριστεί μόνο σε συνάρτηση με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον στον τόπο κατοικίας.

αποτελεί τον λόγο για τον οποίο το Δικαστήριο προέβη σε ερμηνεία που είναι σύμφωνη με τον σκοπό αντισταθμίσεως της απώλειας του μισθού, δεχόμενο ότι το ποσό του επιδόματος έπρεπε να υπολογιστεί σε συνάρτηση με τον πραγματικό μισθό. Επομένως, η λύση που δέχθηκε το Δικαστήριο με την εν λόγω απόφαση δεν στηρίζεται στο ότι μπορεί να γίνει προσαρμογή οικογενειακής παροχής στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον ανάλογα με τον τόπο κατοικίας του δικαιούχου της.

76. Εν προκειμένω, η παραπομπή στην απόφαση Moser δεν είναι, κατά μείζονα λόγο, λυσιτελής προκειμένου να δικαιολογηθεί η αναπροσαρμογή του ποσού οικογενειακών παροχών όταν το ποσό αυτό δεν εξαρτάται από πραγματικό κόστος και καθορίζεται χωρίς να γίνεται εξατομικευμένη και κατά διακριτική ευχέρεια στάθμιση των ατομικών αναγκών των δικαιούχων, βάσει νομοθετικώς καθοριζομένης καταστάσεως [59].

77. Πράγματι, παρατηρώ, όπως και η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που παρενέβησαν υπέρ αυτής, ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι τα οικογενειακά επιδόματα που χορηγεί η Δημοκρατία της Αυστρίας ανταποκρίνονται στον ορισμό που τους είχε δώσει ο κανονισμός 1408/71, δηλαδή ότι πρόκειται για περιοδικές παροχές σε χρήμα που χορηγούνται στην οικογένεια του δικαιούχου αποκλειστικά σε συνάρτηση με τον αριθμό και, ενδεχομένως, την ηλικία των μελών της οικογένειας.

78. Συναφώς, επισημαίνω, κατά πρώτον, ότι, κατά το γράμμα του άρθρου 8 του FLAG, το ποσό των οικογενειακών επιδομάτων που οφείλεται σε ένα πρόσωπο καθορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό και την ηλικία των τέκνων για τα οποία χορηγούνται τα οικογενειακά επιδόματα. Κατά δεύτερον, ουδεμία διευκρίνιση παρέχεται όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του ποσού της παροχής αυτής και του πραγματικού επιπέδου τιμών βάσει των οποίων υπολογίζεται [60]. Η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν μπορεί επομένως να ισχυρίζεται απλώς ότι το γεγονός ότι το ποσό της παροχής αυτής αυξάνεται με την ηλικία καταδεικνύει ότι η παροχή αυτή συνδέεται «κατ' αρχήν» με το κόστος για τη συντήρηση του τέκνου.

79. Γενικώς, από την επίμαχη εθνική ρύθμιση δεν προκύπτει ποια ακριβώς είναι τα τρέχοντα έξοδα που χρησιμεύουν ως βάση για τον καθορισμό του κατ' αποκοπήν ποσού των οικογενειακών παροχών [61], ούτε ποια άλλα στοιχεία πέραν της ηλικίας ή του αριθμού των τέκνων θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την αύξησή τους, ούτε κατά ποια ποσοστά. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή βασίμως υποστηρίζει ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές δαπάνες [62] που συνδέονται με συγκεκριμένες ανάγκες, ισχυρισμός που ενισχύεται από την ομοιομορφία των ποσών στο σύνολο της αυστριακής επικράτειας χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις που συνδέονται με το επίπεδο τιμών στην Αυστρία.

80. Επομένως, για όλους τους προεκτεθέντες λόγους, προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ότι η πρώτη αιτίαση της Επιτροπής είναι βάσιμη.

59 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψεις 36 και 37).

60 Σημειώνεται ότι η έκθεση FreSsco την οποία επικαλέστηκε η Δημοκρατία της Αυστρίας μετά από το Βασίλειο της Νορβηγίας (βλ. υποσημείωση 19 των παρουσών προτάσεων), όσον αφορά την κατάσταση κατά τα έτη 2016 και 2017, δεν περιέχει σχετική διευκρίνιση και κάνει λόγο μόνο για αναπροσαρμογή βάσει του ποσοστού πληθωρισμού.

61 Το ίδιο ισχύει για το σχολικό επίδομα ή για το επίδομα αναπηρίας του τέκνου, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην κρίση του Δικαστηρίου. Βλ. σημείο 38, τέταρτη περίπτωση, και σημείο 42, τέταρτη περίπτωση, των παρουσών προτάσεων.

62 Βλ. υποσημείωση 11 των παρουσών προτάσεων. Συναφώς, το παράδειγμα που παραθέτει το Βασίλειο της Νορβηγίας καταδεικνύει ακριβώς ότι δεν λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό επίπεδο δαπάνης βάσει του τόπου αγοράς. Το ίδιο ισχύει για την ποικιλομορφία των παραγόντων που θα έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά την κατάσταση των μεταναστών, μεταξύ των οποίων οι πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις λόγω, ιδίως, της απουσίας ενός εκ των γονέων, όπως υπογράμμισε η Ρουμανία.

Β. Επί της δεύτερης αιτιάσεως, η οποία αφορά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 και στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

α) Η Επιτροπή

81. Με τη δεύτερη αιτίαση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που προβλέπεται, αφενός, στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 και στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, καθόσον η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους θέτει σε εφαρμογή την αναπροσαρμογή του *οικογενειακού επιδόματος* καθώς και της *μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων* και, αφετέρου, στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, καθόσον η ρύθμιση του εν λόγω κράτους μέλους προβλέπει την αναπροσαρμογή της *πρόσθετης μειώσεως φόρου για τις οικογένειες*, της *μειώσεως φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος*, της *μειώσεως φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες* και της *μειώσεως φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής*, σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας του τέκνου.

82. Η Επιτροπή εκθέτει ότι:

– το άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 αποσκοπεί στη διασφάλιση, σύμφωνα με το άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, υπέρ των οικείων εργαζομένων, της ισότητας στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας άνευ διακρίσεως λόγω ιθαγένειας, καταργώντας κάθε διάκριση συναφώς που απορρέει από τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών [63]·

– το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011 συγκεκριμενοποιεί επίσης την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που διατυπώνεται στο άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η οποία προστατεύει τους διακινούμενους εργαζομένους όχι μόνο από τις άμεσες διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, αλλά και από κάθε μορφή έμμεσης διακρίσεως, και

– η διάταξη αυτή καλύπτει όλα τα πλεονεκτήματα, τόσο κοινωνικά όσο και φορολογικά, τα οποία, ανεξαρτήτως του αν συνδέονται με σύμβαση εργασίας, αναγνωρίζονται γενικώς στους ημεδαπούς εργαζομένους λόγω κυρίως της αντικειμενικής ιδιότητάς τους ως εργαζομένων ή λόγω του ότι έχουν απλώς τη συνήθη διαμονή τους στην εθνική επικράτεια [64].

83. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι:

– το οικογενειακό επίδομα και η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων αποτελούν τόσο οικογενειακές παροχές υποκείμενες στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που διατυπώνεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 όσο και κοινωνικά πλεονεκτήματα, που διέπονται από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011 [65]·

63 Η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση της 22ας Ιουνίου 2011, Landtová (C-399/09, EU:C:2011:415, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

64 Η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση της 12ης Μαΐου 1998, Martínez Sala (C-85/96, EU:C:1998:217, σκέψη 25).

65 Η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

– η πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες, η μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, η μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες και η μείωση φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής, τις οποίες χορηγεί η Δημοκρατία της Αυστρίας στα πρόσωπα που εργάζονται στο έδαφός της για τα τέκνα τους, ανεξαρτήτως των πραγματικών αναγκών τους και επομένως ανεξαρτήτως του κοινωνικού τους περιβάλλοντος, συνιστούν φορολογικά πλεονεκτήματα, δεδομένου ότι μειώνουν το ποσό του φόρου επί του εισοδήματος. Καθόσον, στην περίπτωση που δεν οφείλεται φόρος, η μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος και η μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες καταβάλλονται υπό τη μορφή συμπληρωματικού επιδόματος τέκνου, τεκμαίρεται ότι ο δικαιούχος φορολογείται στην Αυστρία. Επομένως, και οι εν λόγω μειώσεις φόρου υπόκεινται στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που διατυπώνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, και

– η αναπροσαρμογή, από 1ης Ιανουαρίου 2019, του κατ' αποκοπήν ποσού των οικογενειακών παροχών καθώς και των κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων, βάσει μόνον του κριτηρίου του τόπου κατοικίας των τέκνων, επηρεάζει κυρίως τους διακινούμενους εργαζομένους των οποίων τα μέλη της οικογένειας κατοικούν εκτός του κράτους μέλους που χορηγεί τις παροχές, γεγονός το οποίο δεν αμφισβητεί η Δημοκρατία της Αυστρίας.

84. Επ' αυτού, η Επιτροπή επισημαίνει ότι:

– σύμφωνα με τις προπαρασκευαστικές εργασίες του νόμου που θέσπισε τον εν λόγω μηχανισμό αναπροσαρμογής των παροχών και πλεονεκτημάτων αυτών, η Δημοκρατία της Αυστρίας επιδίωκε τη μείωση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού, με βάση την εκτίμηση ότι ο αριθμός των τέκνων που κατοικούν σε κράτη μέλη όπου το επίπεδο τιμών είναι χαμηλότερο από εκείνο της Αυστρίας είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των τέκνων που κατοικούν σε κράτη μέλη όπου το επίπεδο τιμών είναι υψηλότερο από εκείνο της Αυστρίας, και

– συγκεκριμένα, από την αυστριακή νομοθεσία προκύπτει ότι, όσον αφορά τα όμορα με τη Δημοκρατία της Αυστρίας κράτη μέλη, ο συντελεστής αναπροσαρμογής είναι για την Τσεχική Δημοκρατία 0,619, για τη Γερμανία 0,974, για την Ιταλία 0,948, για την Ουγγαρία 0,562, για τη Σλοβενία 0,79 και για τη Σλοβακία 0,641. Μόνο στην περίπτωση της Ελβετίας και του Λιχτενστάιν η αναπροσαρμογή καταλήγει σε υψηλότερο ποσό ή στο ίδιο κατ' αποκοπήν ποσό όπως και στην Αυστρία.

85. Η Επιτροπή προσθέτει, ωστόσο, ότι η αυστριακή νομοθεσία εξαιρεί τις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα τέκνα της οικογένειας Αυστριακού δημοσίου υπαλλήλου τον ακολουθούν όταν αποσπάται σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο αποστολής προς το συμφέρον της υπηρεσίας, αντιμετωπίζοντας τις παροχές ως εάν τα τέκνα κατοικούν στην Αυστρία.

86. Κατά το εν λόγω θεσμικό όργανο, όμως, υπό το πρίσμα των κριτηρίων εκτιμήσεως της συγκρισιμότητας των καταστάσεων που καθορίζει το Δικαστήριο[66], η κατάσταση των μεθοριακών εργαζομένων που ζουν με τα τέκνα τους δεν διαφέρει από την κατάσταση των αποσπασμένων Αυστριακών υπαλλήλων. Μολονότι οι υπάλληλοι περιέρχονται σε μειονεκτική θέση όταν τοποθετούνται σε κράτη μέλη στα οποία το κόστος ζωής είναι υψηλότερο από εκείνο της Δημοκρατίας της Αυστρίας, ο αριθμός τους είναι ωστόσο πολύ μικρότερος από εκείνον των διακινουμένων εργαζομένων. Η Επιτροπή φρονεί επίσης ότι οι διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές νομικές διαφορές τις οποίες επικαλείται το εν λόγω κράτος μέλος δεν ασκούν επιρροή.

[66] Η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2019, Instituto Nacional de la Seguridad Social (Προσαύξηση σύνταξης για τις μητέρες) (C-450/18, EU:C:2019:1075, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

87. Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτού ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας εισάγει έμμεση διάκριση εις βάρος των διακινούμενων εργαζομένων, η οποία δεν φαίνεται να μπορεί να δικαιολογηθεί από κανένα θεμιτό σκοπό.

88. Απαντώντας στα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Αυστρίας ότι, πρώτον, *δεν στοιχειοθετείται διάκριση*, για τον λόγο ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιτάσσει το ποσό των οικονομικών πλεονεκτημάτων για τη συντήρηση τέκνου που οφείλονται σε εργαζόμενο να αντιστοιχεί στο ποσό των δαπανών του στον τόπο κατοικίας του τέκνου αυτού [67], η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι επίμαχες οικογενειακές παροχές καθώς και τα επίμαχα κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα δεν υπολογίζονται, κατά κανόνα, σε συνάρτηση με το πραγματικό επίπεδο τιμών στον τόπο αυτό και ότι το κατ' αποκοπήν ποσό τους είναι ομοιόμορφο, σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια, παρά τις διαφορές που υπάρχουν ως προς την αγοραστική δύναμη στις διάφορες τοπικές περιφέρειες. Συναφώς, επισημαίνει ότι η εξήγηση που παρέσχε το Βασίλειο της Δανίας, προς υποστήριξη της εξήγησης που παρέσχε η Δημοκρατία της Αυστρίας, σύμφωνα με την οποία η ομοιομορφία αυτή οφείλεται στο ότι ο υπολογισμός του ποσού των οικογενειακών επιδομάτων και της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων γίνεται με γνώμονα την κατηγορία προσώπων με το χαμηλότερο εισόδημα, δεν στηρίζεται σε στοιχεία που προσκόμισε η Δημοκρατία της Αυστρίας.

89. Η Επιτροπή διευκρινίζει επίσης ότι δύσκολα μπορεί να γίνει αντιληπτό πώς το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να υποστηρίζει ότι οι οικογενειακές παροχές καθώς και τα κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα που παρέχει έχουν πράγματι σχέση με τις δαπάνες που καταβάλλονται για τα τέκνα, ενώ συγχρόνως θεωρεί ότι πρέπει να προβεί, για παράδειγμα, έναντι της Γερμανίας και της Ιταλίας, σε αναπροσαρμογή των παροχών και των πλεονεκτημάτων αυτών όταν η διαφορά της αγοραστικής δύναμης ανέρχεται σε 2,6 % και 5,2 % μόνο, είναι δε πολύ μικρότερη από εκείνη που υφίσταται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας της Αυστρίας, ανερχόμενη σε 8 % μεταξύ του ομόσπονδου κράτους της Βιέννης και του ομόσπονδου κράτους της Κάτω Αυστρίας, διαφορά η οποία δεν ελήφθη υπόψη [68].

90. Η Επιτροπή προσθέτει ότι ο προβλεπόμενος στην Αυστρία μηχανισμός αναπροσαρμογής που τίθεται σε εφαρμογή με γνώμονα τον τόπο κατοικίας του τέκνου δεν μπορεί να συγκριθεί με τους διορθωτικούς συντελεστές που εφαρμόζονται στις αποδοχές και τις οικονομικές ενισχύσεις που προβλέπονται στις πράξεις της Ένωσης για τον λόγο ότι οι εν λόγω συντελεστές εξαρτώνται από τον τόπο υπηρεσίας του υπαλλήλου της Ένωσης ή από τον τόπο όπου πρέπει να καταβληθούν οι ενισχύσεις αυτές και ότι τα αυστριακά οικογενειακά επιδόματα καταβάλλονται στον διακινούμενο εργαζόμενο για τα τέκνα του και όχι για τον ίδιο.

91. Η Επιτροπή επισημαίνει, επιπλέον, ότι το Βασίλειο της Δανίας δεν μπορεί να υποστηρίζει ταυτοχρόνως ότι διαφορετικές καταστάσεις πρέπει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως και ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να αναπροσαρμόζουν το ποσό των επιδομάτων όταν η αγοραστική δύναμη είναι υψηλότερη στο κράτος μέλος κατοικίας των τέκνων.

92. Όσον αφορά, δεύτερον, *την* εκ μέρους της Δημοκρατίας της Αυστρίας *δικαιολόγηση* της ύπαρξης ενδεχόμενης διακρίσεως, η οποία *αντλείται από τον* επιδιωκόμενο *σκοπό που συνίσταται στην αποτροπή του κινδύνου διατάραξης της οικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικής*

67 Βλ. σημείο 98 των παρουσών προτάσεων.

68 Βλ. υποσημείωση 79 των παρουσών προτάσεων.

ασφάλειας[69], η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο κίνδυνος αυτός πρέπει να είναι σοβαρός[70]. Η Επιτροπή επισημαίνει όμως ότι, από την έκθεση του Rechnungshof (Ελεγκτικού Συνεδρίου, Αυστρία) την οποία επικαλέστηκε η ίδια η Δημοκρατία της Αυστρίας κατά το στάδιο της προδικασίας για να στηρίξει την προβαλλόμενη αιτιολογία, προκύπτει ότι, κατά πρώτον, η στήριξη από τον εθνικό προϋπολογισμό της χρηματοδότησης των οικογενειακών παροχών κατέστη αναγκαία κατόπιν της αυξήσεως των κατ' αποκοπήν ποσών και της ταυτόχρονης μειώσεως των πηγών χρηματοδότησης των οικογενειακών παροχών[71].

93. Κατά δεύτερον, το μέρος των οικογενειακών παροχών που αφορούν τέκνα τα οποία κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος εκτός της Δημοκρατίας της Αυστρίας αντιστοιχεί στο 6 % περίπου του συνόλου των καταβολών.

94. Κατά τρίτον, εάν η χορήγηση των παροχών αυτών έχει επιπτώσεις στη χρηματοδότηση των οικογενειακών παροχών, τούτο οφείλεται κυρίως στην έλλειψη κατάλληλων ελέγχων από τις αυστριακές αρχές των προϋποθέσεων χορηγήσεως των παροχών αυτών[72].

95. Κατά τέταρτον, η αναπροσαρμογή των οικογενειακών παροχών σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών του οικείου κράτους μέλους σε σχέση με εκείνο της Δημοκρατίας της Αυστρίας καθιστά δυσχερέστερη τη διαχείριση των παροχών αυτών, από τεχνικής και οικονομικής απόψεως, λόγω του συστήματος καταβολής του διαφορικού συμπληρώματος σε σχέση με τις οικογενειακές παροχές που χορηγούνται στο κράτος μέλος κατοικίας του τέκνου. Το σύστημα αυτό, το οποίο θεσπίστηκε με το άρθρο 68, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004, εφαρμόζεται στα τρία τέταρτα των περιπτώσεων καταβολής οικογενειακών παροχών για τέκνα που κατοικούν σε άλλα κράτη μέλη.

96. Όσον αφορά, τρίτον, τη *δικαιολόγηση της ύπαρξης διακρίσεως* την οποία επικαλείται επικουρικώς η Δημοκρατία της Αυστρίας, *η οποία αντλείται από τον σκοπό που συνίσταται στη διασφάλιση της ισοδυναμίας σε αξία μεταξύ της οικονομικής στηρίξεως και της οικονομικής ελαφρύνσεως στην Αυστρία σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη με γνώμονα την κατοικία του τέκνου*, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο δικαιολογητικός αυτός λόγος δεν συνιστά αναγνωρισμένο επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος και στηρίζεται σε επιχειρήματα που αφορούν την απουσία άνισης μεταχειρίσεως και τη συνοχή του μηχανισμού αναπροσαρμογής τα οποία, επιπλέον, αντικρούονται λόγω της εξαιρέσεως από τον μηχανισμό αυτόν των αποσπασμένων αυστριακών δημοσίων υπαλλήλων.

97. Εξάλλου, η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Σλοβακική Δημοκρατία, είναι της γνώμης ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, θεωρώντας ότι όφειλε να αντιδράσει σε στρεβλώσεις του συστήματος οι οποίες προκύπτουν από το ότι η οικονομική στήριξη των διακινούμενων εργαζομένων υπερέβαινε το επίπεδο ελαφρύνσεως των δαπανών τους, φαίνεται να παραβλέπει το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη συμβάλλουν στη χρηματοδότηση του αυστριακού κοινωνικού και φορολογικού συστήματος κατά τον ίδιο τρόπο με τους Αυστριακούς εργαζομένους, ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας των τέκνων τους. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι

69 Βλ., όσον αφορά το επιχείρημα αυτό που προβλήθηκε στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, σημείο 25 των παρουσών προτάσεων.

70 Η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση της 28ης Απριλίου 1998, Kohll (C-158/96, EU:C:1998:171, σκέψη 41).

71 Η Επιτροπή παραπέμπει στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Familienbeihilfe – Ziele und Zielerreichung, Kosten und Kontrollsystem» (Οικογενειακό επίδομα – Στόχοι και επίτευξη των στόχων, κόστος και σύστημα ελέγχου), στο εξής: έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαθέσιμη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://www.rechnungshof.gv.at/rh/home/home/Familienbeihilfe.pdf (σημεία 6.1 και 6.3, σ. 25 έως 27).

72 Η Επιτροπή παραπέμπει στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (σημείο 15.1, σ. 42 έως 45, σημείο 19.2, σ. 53, και σημεία 23 έως 29, σ. 59 έως 69).

το εισόδημα που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι αυτοί στην Αυστρία ως αντιπαροχή για την οικονομική τους παροχή λαμβάνεται υπόψη στο ίδιο επίπεδο, τόσο για τον υπολογισμό της εισφοράς που καταβάλλουν οι εργοδότες για τη χρηματοδότηση των οικογενειακών επιδομάτων όσο και για τον υπολογισμό του φόρου.

β) Η Δημοκρατία της Αυστρίας

1) Όσον αφορά την έμμεση διάκριση εις βάρος των διακινούμενων εργαζομένων λόγω της εφαρμογής κριτηρίου αναφοράς συνδεόμενου με τον τόπο κατοικίας των τέκνων

i) Επί της απουσίας έμμεσης διακρίσεως

98. Κατά τη Δημοκρατία της Αυστρίας, ο μηχανισμός αναπροσαρμογής δεν καταλήγει σε άνιση μεταχείριση πανομοιότυπων καταστάσεων, αλλά επίσης διασφαλίζει ότι διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο. Η Δημοκρατία της Αυστρίας υπενθυμίζει ότι ο σκοπός που επιδιώκει ο Αυστριακός νομοθέτης με τη χορήγηση κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων στους γονείς που συντηρούν τέκνα συνίσταται στην παροχή στους γονείς αυτούς της δυνατότητας να καλύπτουν μέρος των δαπανών στις οποίες υποβάλλονται για τη συντήρηση των τέκνων τους. Οπότε πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της καταστάσεως των εργαζομένων με τέκνα που κατοικούν στην αλλοδαπή και εκείνης των εργαζομένων με τέκνα που κατοικούν στην Αυστρία, καταστάσεις οι οποίες δεν είναι συγκρίσιμες από ουσιαστικής απόψεως λόγω των διαφορών ως προς το κόστος ζωής στα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, ως προς το επίπεδο των δαπανών για αντίστοιχες αγορές.

99. Επισημαίνει επίσης, όπως και το Βασίλειο της Δανίας, ότι, σύμφωνα με τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων, η οποία είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη [73] και του τροποποιηθέντος Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 3ης Μαΐου 1996, η απαίτηση περί απαγορεύσεως των διακρίσεων όσον αφορά τις παροχές κοινωνικής ασφάλειας δυνάμει του άρθρου 12, παράγραφος 4, του εν λόγω Χάρτη δεν απαγορεύει την αναπροσαρμογή τους, εάν το τέκνο κατοικεί σε κράτος στο οποίο το κόστος ζωής είναι σαφώς χαμηλότερο [74].

100. Η Δημοκρατία της Αυστρίας διαπιστώνει ότι η διασφάλιση της ίδιας αγοραστικής δύναμης με βάση το κόστος ζωής στα διάφορα κράτη επιτυγχάνεται όχι μόνο με διορθωτικό συντελεστή για τις αποδοχές των υπαλλήλων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών επιδομάτων, όταν αυτά οφείλονται σε πρόσωπο διαφορετικό από τους υπαλλήλους αυτούς [75], γεγονός το οποίο συνεπάγεται ότι λαμβάνεται υπόψη ο τόπος κατοικίας των τέκνων, αλλά και με

[73] Που υπεγράφη στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961.

[74] Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραθέτει το έγγραφο του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τίτλο «Digest of the case law of the European Committee of Social Rights», Δεκέμβριος 2018, σ. 141, διαθέσιμο στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://rm.coe.int/digest-2018-parts-i-ii-iii-iv-en/1680939f80.

[75] Η Δημοκρατία της Αυστρίας αναφέρεται στο άρθρο 64 και στο άρθρο 67, παράγραφος 4, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) 2594/98 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1998, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων καθώς και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 1998, L 325, σ. 1). Συναφώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στο επιχείρημα του Βασιλείου της Δανίας, κατά το οποίο το Δικαστήριο υπογράμμισε, στην απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, Wiering (C-347/12, EU:C:2014:300), η οποία αφορούσε πάντοτε τον κανονισμό 1408/71, ότι δικαιούχος των οικογενειακών επιδομάτων είναι το τέκνο. Επομένως, η αναπροσαρμογή τέτοιων επιδομάτων είναι σύμφωνη με την ερμηνεία που έχει ήδη δοθεί στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

την κατάταξη των χωρών που μετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ σε τρεις κατηγορίες προκειμένου να αναπροσαρμόζεται το ποσό της επιδότησης των σπουδαστών για τα έξοδα διαμονής και μετακίνησής τους [76].

101. Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει, επίσης, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την ενίσχυση της προστασίας του ελάχιστου εισοδήματος με σκοπό την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στο πλαίσιο της πανδημίας της COVID-19 και μετέπειτα [77]. Επισημαίνει ότι το Συμβούλιο, παραπέμποντας στη σύσταση 92/441/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1992, σχετικά με τα κοινά κριτήρια που αφορούν την επάρκεια πόρων και παροχών στα συστήματα κοινωνικής προστασίας [78], προσδιόρισε, μεταξύ τριών βασικών αρχών, την αρχή της «[*ε*]*πάρκειας*», με βάση την οποία συνήγαγε το συμπέρασμα ότι «οι βασικές ανάγκες θα πρέπει να καλύπτονται επαρκώς από τις παροχές ελάχιστου εισοδήματος, [οι οποίες λαμβάνουν] υπόψη το βιοτικό επίπεδο και τα επίπεδα των εθνικών τιμών […] στο οικείο κράτος μέλος».

102. Όσον αφορά τα επιχειρήματα της Επιτροπής που αφορούν την έλλειψη ομοιομορφίας της αγοραστικής δύναμης στην αυστριακή επικράτεια, η Δημοκρατία της Αυστρίας ισχυρίζεται, κατ' αρχάς, ότι οι διαφορές ως προς την αγοραστική δύναμη είναι πολύ περιορισμένες συγκριτικά με τις υφιστάμενες εντός των κρατών μελών [79] και ότι θα έπρεπε να προβλεφθεί επίσης αναπροσαρμογή ανάλογα με τις περιφέρειες στα κράτη αυτά. Οι δυσχέρειες που θα δημιουργούσε ένα τέτοιο σύστημα δικαιολογούν τον υπολογισμό εκ μέρους της Eurostat μιας μέσης τιμής ανά κράτος, η οποία έχει το πλεονέκτημα ότι αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο χωρίς να είναι ανακύπτουν ερωτηματικά όσον αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν μικρές διαφορές ως προς την αγοραστική δύναμη, για παράδειγμα στη Γερμανία ή στην Ιταλία.

103. Η Δημοκρατία της Αυστρίας, ακολούθως, διατείνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, είναι νόμιμη μια τέτοια παραπομπή σε ομοιόμορφα και κατά προσέγγιση ποσά [80] όπως ακριβώς η επιλογή του κριτηρίου της διαφοράς του κόστους ζωής [81]. Συναφώς, παραπέμπει επίσης στις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην υπόθεση Hosse [82] κατά τις οποίες «θα μπορούσε ενδεχομένως να αναγνωρισθεί στο κράτος της παροχής το δικαίωμα να προσαρμόζει την παροχή σε περίπτωση σαφώς αποκλίνοντος επιπέδου εξόδων στο κράτος της κατοικίας του δικαιούχου, εφόσον αυτό δεν απαγορεύεται από τον κανονισμό 1408/71. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί αυτό το επιχείρημα να έχει ως συνέπεια την πλήρη άρνηση χορηγήσεως της παροχής στον ενδιαφερόμενο».

[76] Η Δημοκρατία της Αυστρίας αναφέρεται στο έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο «Erasmus+ Programme Guide», έκδοση 2 (2020), της 26ης Φεβρουαρίου 2020, σ. 45, διαθέσιμο στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/erasmus_programme_guide_2020_v2_en.pdf.

[77] Έγγραφο 11721/2/20 REV 2, διαθέσιμο στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11721-2020-REV-2/el/pdf.

[78] ΕΕ 1992, L 245, σ. 46.

[79] Η Δημοκρατία της Αυστρίας έδωσε το ακόλουθο παράδειγμα: «[Η] αγοραστική δύναμη στη Βιέννη (το ομόσπονδο [κράτος] με τον χαμηλότερο συντελεστή) αντιστοιχεί περίπου στο 92 % της αγοραστικής δύναμης στην Κάτω Αυστρία. Επιπροσθέτως, οι διαφορές ως προς την αγοραστική δύναμη ανά κάτοικο εντός των περιφερειών της Κάτω Αυστρίας είναι μεγαλύτερες απ' ό,τι οι διαφορές ως προς την αγοραστική δύναμη μεταξύ των αυστριακών ομόσπον[ων] [κρατών]. Βλ. https://retailreport.at/sites/default/files/2019-05/GfK%20Kaufkraft%20 C3 %B4sterreich%202019.pdf. Αντιθέτως, η αγοραστική δύναμη στη Βουλγαρία αντιστοιχούσε, το 2019, στο 52 % της μέσης αγοραστικής δύναμης των 27 κρατών μελών […], ενώ η αγοραστική δύναμη στην Αυστρία αντιστοιχούσε στο 113 % αυτής (βλ. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00120/default/table?lang=de)».

[80] Η Δημοκρατία της Αυστρίας μνημονεύει την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2015, Sopora (C-512/13, EU:C:2015:108, σκέψη 34).

[81] Η Δημοκρατία της Αυστρίας μνημονεύει τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1963, Ιταλία κατά Επιτροπής (13/63, EU:C:1963:20, τίτλος 4), και της 18ης Σεπτεμβρίου 2014, Bundesdruckerei (C-549/13, EU:C:2014:2235, σκέψη 34).

[82] C-286/03, EU:C:2005:621, σημείο 109. Πρόκειται για την απάντηση της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στο επιχείρημα το οποίο προβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής κατά της δυνατότητας εξαγωγής παροχής, κατά το οποίο *το ύψος της παροχής είναι εναρμονισμένο προς τα έξοδα διαβιώσεως και περιθάλψεως* στο κράτος όπου εδρεύει ο αρμόδιος φορέας.

104. Τέλος, η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει ότι η Ένωση αναφέρεται πάντοτε σε περιοχές οι οποίες δεν ανήκουν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, και τούτο, ιδίως, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της επιλεξιμότητας για την περιφερειακή στήριξη, σκοπός της οποίας είναι ακριβώς η προώθηση της συνοχής και, εξ αυτού του γεγονότος, η εναρμόνιση των όρων διαβίωσης εντός της Ένωσης[83]. Θεωρεί ότι, εάν η επιχειρηματολογία που προβλήθηκε από την Επιτροπή στην παρούσα διαδικασία ήταν ορθή, δύσκολα θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι καλώς οι περιοχές του Burgenland (Αυστρία), της Μπρατισλάβα (Σλοβακία) και της δυτικής Υπερδουναβίας (Ουγγαρία) –μαζί με τους άμεσα παρακείμενους δήμους του Deutsch Jahrndorf (Αυστρία), του Rusovce (Σλοβακία) και της Rajka (Ουγγαρία)– έχουν πολύ διαφορετικά δικαιώματα στους πόρους για την περιφερειακή στήριξη της Ένωσης, ενώ είναι όμορες.

ii) Επικουρικώς, επί της αντικειμενικής δικαιολογήσεως της έμμεσης διακρίσεως

105. Πρώτον, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει αφενός ότι η Επιτροπή μνημόνευσε έγγραφα τα οποία δεν τεκμηριώνουν ότι σκοπός της ήταν η πραγματοποίηση οικονομιών και αφετέρου ότι η ανάλυση της Επιτροπής αναιρείται από τις προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με την εθνική κανονιστική ρύθμιση[84] και, ιδίως, από την εκτίμηση των συνεπειών της από απόψεως αποτελεσματικότητας[85].

106. Δεύτερον, όσον αφορά τα *οικογενειακά επιδόματα* και τη *μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων*, η Δημοκρατία της Αυστρίας υπενθυμίζει αφενός ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου[86], τα κράτη μέλη διατηρούν την αρμοδιότητα οργανώσεως των συστημάτων τους κοινωνικής ασφάλειας και ότι, στο πλαίσιο αυτό, τροποποίησε τον τρόπο υπολογισμού των παροχών σε συνάρτηση με το πραγματικό κόστος ζωής, προς τα άνω ή προς τα κάτω, προκειμένου να ανταποκριθεί στους σκοπούς της ανάληψης μέρους των εξόδων που συνδέονται συνήθως με τη συντήρηση τέκνων και της θέσπισης ενός δίκαιου κοινωνικού συστήματος από τη σκοπιά της αξίας. Αφετέρου, η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στη νομολογία των αυστριακών πολιτικών δικαστηρίων σχετικά με τη διατροφή τέκνων που ζουν στην αλλοδαπή. Η διατροφή αυτή υπολογίζεται σε συνάρτηση με τις μέσες συνθήκες διαβίωσης του υπόχρεου διατροφής και την αγοραστική δύναμη στη χώρα στην οποία ζει το τέκνο. Επί της βάσεως αυτής, οι ανάγκες του δικαιούχου διατροφής συσχετίζονται συγκεκριμένα και εξατομικευμένα με τις συνθήκες διαβίωσης των γονέων. Υποστηρίζει επίσης ότι η διαπίστωση ότι τα οικογενειακά επιδόματα καλύπτουν μόνον τις βασικές ανάγκες ουδόλως μεταβάλλει τη λειτουργία τους ως στήριξης[87], καθόσον οι παροχές αυτές επιδιώκουν, κατ' αρχήν, τον ίδιο σκοπό με τη διατροφή, δηλαδή την κάλυψη των εξόδων που συνήθως βαρύνουν τους γονείς για τη συντήρηση του τέκνου

83 Εκτελεστική απόφαση 2014/99/ΕΕ της Επιτροπής, της 18ης Φεβρουαρίου 2014, για την κατάρτιση του καταλόγου των περιφερειών που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καθώς και των κρατών μελών που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ 2014, L 50, σ. 22).

84 Πρόκειται για τα νομοσχέδια με βάση τα οποία εκδόθηκαν οι ομοσπονδιακοί νόμοι που παρατίθενται στις υποσημειώσεις 7 και 8 των παρουσών προτάσεων, καθώς και για τις επεξηγήσεις της κυβερνήσεως σχετικά με τα νομοσχέδια αυτά, οι οποίες εκτίθενται στα έγγραφα που έχουν λάβει τους αριθμούς 111 και 190 στον κατάλογο παραρτημάτων των στενογραφημένων πρακτικών των συνεδριάσεων της Nationalrat (Κάτω Βουλής, Αυστρία), που αφορούν την XXVI κοινοβουλευτική περίοδο, διαθέσιμα, αντιστοίχως, στις ακόλουθες διαδικτυακές διευθύνσεις: https://www.parlament.gv.at/PAKT/VHG/XXVI/I/I_00111/fname_692212.pdf και https://www.parlament.gv.at/PAKT/VHG/XXVI/I/I_00190/fname_698479.pdf.

85 Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στα έγγραφα που έχουν λάβει τους αριθμούς 111 και 190 στον κατάλογο παραρτημάτων των στενογραφημένων πρακτικών των συνεδριάσεων της Κάτω Βουλής που αφορούν την XXVI κοινοβουλευτική περίοδο, σ. 3, καθώς και σ. 8 επ., αντιστοίχως.

86 Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στις αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2018, Crespo Rey (C-2/17, EU:C:2018:511, σκέψεις 45 επ. καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 68).

87 Συναφώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στις επεξηγήσεις οι οποίες εκτίθενται στο έγγραφο που έχει λάβει τον αριθμό 111 στον κατάλογο παραρτημάτων των στενογραφημένων πρακτικών των συνεδριάσεων της Κάτω Βουλής που αφορούν την XXVI κοινοβουλευτική περίοδο, σ. 1 επ. (βλ. υποσημείωση 84 των παρουσών προτάσεων).

τους, και ότι δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι σε αφηρημένο επίπεδο το ύψος τους είναι, εκ φύσεως, ελαφρώς υψηλότερο στην περίπτωση κρατικής παροχής που χορηγείται σε όλα τα παιδιά απ' ό,τι στην περίπτωση της εξατομικευμένης εκτίμησης της διατροφής που παρέχει ένας γονέας για συγκεκριμένο τέκνο.

107. Τρίτον, όσον αφορά την *πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες* και τις *λοιπές μειώσεις φόρου*, η Δημοκρατία της Αυστρίας διατείνεται ότι ο μηχανισμός αναπροσαρμογής διασφαλίζει ότι οι πραγματικές δαπάνες λαμβάνονται υπόψη κατά δίκαιο τρόπο και ότι όλοι οι φορολογούμενοι που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα και έχουν τέκνα τυγχάνουν ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά τη φοροδοτική τους ικανότητα.

108. Συναφώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας αναφέρεται εκ νέου στην αρχή της φοροδοτικής ικανότητας [88], δυνάμει της οποίας οι δαπάνες τις οποίες προκαλούν τα τέκνα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον προσήκοντα βαθμό. Η αρχή αυτή βρίσκει έρεισμα στο δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της άμεσης φορολογίας και συνιστά γενική αρχή του φορολογικού δικαίου εντός της Ένωσης. Ειδικότερα, με την απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, Schulz-Delzers και Schulz [89], το Δικαστήριο έκρινε ότι η συγκρισιμότητα δύο πραγματικών καταστάσεων σε σχέση με επιδόματα εκπατρισμού «δεν υφίστα[το] […] υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκεται με την εφαρμογή μιας προοδευτικής φορολογικής κλίμακας που βασίζεται κατ' ανάγκη […] σε μια εκτίμηση της φοροδοτικής ικανότητας του φορολογούμενου η οποία επιχειρείται λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών διαβίωσης επί του εδάφους του οικείου κράτους μέλους».

109. Τέταρτον, υποστηρίζει ότι, εφόσον ο μηχανισμός αναπροσαρμογής των επίμαχων οικογενειακών παροχών και φορολογικών πλεονεκτημάτων διασφαλίζει ότι χορηγείται στήριξη ή ελάφρυνση ίδιας αξίας, δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

110. Όσον αφορά τα επιχειρήματα της Επιτροπής που αντλούνται από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Δημοκρατία της Αυστρίας παρατηρεί ότι:

– λόγω του ότι η χορήγηση μειώσεων φόρου με βάση την οικογενειακή κατάσταση συνδέεται με τη μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων και, ως εκ τούτου, με τα οικογενειακά επιδόματα για την καταβολή των οποίων είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί σε ποιο κράτος έχει την κατοικία του το οικείο τέκνο, η πρόσθετη διοικητική δαπάνη που προκύπτει λόγω του μηχανισμού αναπροσαρμογής βάσει του κράτους κατοικίας είναι πολύ περιορισμένη, και

– διαπιστώθηκε ότι ο αριθμός των τέκνων που κατοικούν σε άλλα κράτη μέλη για τα οποία υφίσταται δικαίωμα λήψεως οικογενειακών επιδομάτων ανήλθε από 1 500 που ήταν το 2002 σε περίπου 130 000 το έτος 2016 και ότι η εξέταση των περιπτώσεων που έχουν χαρακτήρα αλλοδαπότητας «*ελέγχθηκαν συχνότερα απ' ό,τι εθνικές καταστάσεις λόγω επιπέδου επικινδυνότητας*».

111. Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι, για τα τρία τέταρτα περίπου των τέκνων που κατοικούν σε άλλα κράτη μέλη, η Δημοκρατία της Αυστρίας προβαίνει μόνο σε πληρωμές διαφορικού συμπληρώματος [90], η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει ότι ακόμη και οι πληρωμές αυτές, συμπεριλαμβανομένης της μειώσεως φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, είναι σε πολλές περιπτώσεις μεγαλύτερες από τις πρωτογενείς παροχές στο κράτος κατοικίας του τέκνου.

88 Βλ. σημείο 46 των παρουσών προτάσεων.

89 C-240/10, EU:C:2011:591, σκέψη 37.

90 Βλ. σημείο 95 των παρουσών προτάσεων.

112. Όσον αφορά το γενικό επιχείρημα της Επιτροπής, το οποίο επίσης υποστηρίζουν η Δημοκρατία της Κροατίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας και η Δημοκρατία της Σλοβενίας, ότι είναι άδικο να καταβάλλουν οι εργαζόμενοι φόρους στην Αυστρία καθώς και εισφορές που παρακρατούνται επί των μισθών τους και να συμμετέχουν έτσι στη χρηματοδότηση των επίδικων παροχών, τελικά όμως να τις λαμβάνουν μόνον υπό τη μορφή παροχών αναπροσαρμοσμένων σε αξία για τα τέκνα τους που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, η Δημοκρατία της Αυστρίας ισχυρίζεται ότι δεν έχει σημασία η βάση υπολογισμού των εργοδοτικών εισφορών και ότι ουδεμία σχέση υφίσταται μεταξύ πιθανής φορολογικής υποχρέωσης και του δικαιώματος στις παροχές που καταβάλει το κράτος. Αντιστρόφως, εάν η φορολογική υποχρέωση του εργαζομένου επηρέαζε τη δυνατότητα εξαγωγής παροχών κοινωνικής ασφάλειας, τότε ο κανόνας του άρθρου 70 του κανονισμού 883/2004 θα ήταν αντίθετος προς το δίκαιο της Ένωσης.

2) Όσον αφορά την έμμεση διάκριση σε βάρος των διακινούμενων εργαζομένων λόγω των ρυθμίσεων που ισχύουν για τους δημοσίους υπαλλήλους στην αλλοδαπή

i) Επί της ελλείψεως έμμεσης διακρίσεως

113. Η Δημοκρατία της Αυστρίας διατείνεται ότι το επιχείρημα της Επιτροπής προς στήριξη της θέσης ότι υφίσταται έμμεση διάκριση μπορεί να αφορά μόνον την περίπτωση των Αυστριακών δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούν στην αλλοδαπή και των οποίων τα τέκνα έχουν επίσης μετοικήσει, καθώς και ότι η κατάσταση αυτή δεν είναι συγκρίσιμη με εκείνη των διακινούμενων εργαζομένων για νομικούς και πραγματικούς λόγους. Αφενός, οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς απαλλαγής από το σύστημα κοινωνικής ασφάλειας και φορολόγησης του κράτους υποδοχής δυνάμει των άρθρων 33, 34 και 37 της Συμβάσεως της Βιέννης περί των διπλωματικών σχέσεων [91], καθώς και των άρθρων 48 και 49 της Συμβάσεως της Βιέννης περί των προξενικών σχέσεων [92].

114. Επιπλέον, η ιδιαιτερότητα της καταστάσεως των δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν στην αλλοδαπή αντικατοπτρίζεται επίσης στο δίκαιο της Ένωσης, στο άρθρο 45, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ, καθώς και στο άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β′, και στο άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 883/2004 [93], από το οποίο προκύπτει ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή δεν έχουν, στα κράτη υποδοχής, δικαίωμα λήψεως οικογενειακών επιδομάτων ούτε, κατά συνέπεια, διαφορικού συμπληρώματος ή πρόσθετων παροχών συνδεόμενων με την οικογενειακή τους κατάσταση.

115. Τέλος, δυνάμει του αυστριακού δικαίου, οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή θεωρούνται, ως προς το σύστημα κοινωνικής ασφάλειας και τη μεταχείριση της καταστάσεώς τους από φορολογικής απόψεως, ότι ασκούν τη δραστηριότητά τους στην ημεδαπή. Επιπλέον, στις αστικές υποθέσεις, εξακολουθούν να υπάγονται στην αυστριακή γενική δωσιδικία.

91 Η οποία υπεγράφη στη Βιέννη στις 18 Απριλίου 1961 και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Απριλίου 1964.

92 Η οποία υπεγράφη στη Βιέννη στις 24 Απριλίου 1963 και τέθηκε σε ισχύ στις 19 Μαρτίου 1967.

93 Η Δημοκρατία της Αυστρίας διευκρινίζει ότι ο μεν διακινούμενος εργαζόμενος υπάγεται στο αυστριακό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο α′, του κανονισμού 883/2004, ο δε αυστριακός δημόσιος υπάλληλος ο οποίος είναι αποσπασμένος σε άλλο κράτος μέλος εξακολουθεί να υπάγεται στο αυστριακό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας δυνάμει του στοιχείου β′ της ίδιας διατάξεως. Το ίδιο ισχύει για τους δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι έχουν παρεπόμενη απασχόληση ως μισθωτοί ή ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα ως ελεύθεροι επαγγελματίες δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 883/2004.

116. Αφετέρου, όσον αφορά τις διαφορές από πραγματικής απόψεως, οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή, οι οποίοι υπόκεινται σε καθεστώς τακτικών μεταθέσεων, διατηρούν, κατά κανόνα, την κατοικία τους και το κέντρο των συμφερόντων τους στην Αυστρία.

117. Εξάλλου, κατά τη Δημοκρατία της Αυστρίας, εάν γινόταν δεκτό ότι η κατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν στην αλλοδαπή είναι συγκρίσιμη με εκείνη των διακινούμενων εργαζομένων, τούτο θα είχε ως συνέπεια ότι οι πρώτοι, καθόσον θα εξαιρούνταν από την εφαρμογή του μηχανισμού αναπροσαρμογής, δεν θα περιέρχονταν, θεωρούμενοι ως σύνολο, σε ευνοϊκή αλλά σε μειονεκτική θέση. Πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των δημοσίων υπαλλήλων της Δημοκρατίας της Αυστρίας οι οποίοι υπηρετούν στην αλλοδαπή και οι οποίοι είναι αποσπασμένοι σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και σε συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας ΕΟΧ και στην Ελβετία, βρίσκεται σε κράτη στα οποία το κόστος διαβίωσης είναι υψηλότερο του κόστους διαβίωσης στην Αυστρία.

118. Συναφώς, η Επιτροπή μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι μεγαλύτερος ο αριθμός των διακινούμενων εργαζομένων που θίγονται από τον μηχανισμό αναπροσαρμογής σε σχέση με τους αποσπασμένους Αυστριακούς δημοσίους υπαλλήλους, μόνον εφόσον αποδείξει, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου [94], ότι το ποσοστό των θιγόμενων διακινούμενων εργαζομένων είναι μεγαλύτερο από εκείνο των δημοσίων υπαλλήλων που βρίσκονται στην ίδια δυσμενή κατάσταση.

ii) Επικουρικώς, επί της αντικειμενικής δικαιολογήσεως της έμμεσης διακρίσεως

119. Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι οι ισχύουσες για τους δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν στην αλλοδαπή ρυθμίσεις συνιστούν έμμεση διάκριση, η Δημοκρατία της Αυστρίας προβάλλει ως δικαιολογητικό λόγο, ο οποίος αποτελεί επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος, το καθήκον μέριμνας που υπέχει το κράτος έναντι των εν λόγω δημοσίων υπαλλήλων, το οποίο συνδέεται με την υποχρέωση πίστεως που υπέχουν οι εν λόγω δημόσιοι υπάλληλοι έναντι αυτού. Η Δημοκρατία της Αυστρίας, αφού επισήμανε ότι η Επιτροπή δεν αμφισβητεί, στο πλαίσιο της προσφυγής λόγω παραβάσεως, το έρεισμα επί του οποίου στηρίζεται η δικαιολόγηση αυτή, παραπέμπει, συναφώς, σε ορισμένες αποφάσεις του Δικαστηρίου σχετικά με την αρχή της μέριμνας οι οποίες αφορούν δραστηριότητες που ασκούνται από υπαλλήλους εντός των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και στη δημόσια διοίκηση των κρατών μελών [95].

120. Κατά την άποψη της Δημοκρατίας της Αυστρίας, η ίδια επιδεικνύει, υπό την ιδιότητα του εργοδότη, αυξημένη μέριμνα έναντι των δημοσίων υπαλλήλων της που ασκούν τις δραστηριότητές τους στην εθνική επικράτεια και στην αλλοδαπή, υποβάλλοντας τους υπαλλήλους αυτούς σε ένα συνεκτικό σύστημα, διαχειρίσιμο από πρακτικής απόψεως, το οποίο στηρίζεται στο διεθνές δίκαιο και σύμφωνα με το οποίο οι υπάλληλοι αυτοί υπόκεινται στο εθνικό δίκαιο του κράτους καταγωγής, εκκινώντας από την αρχή ότι όλες οι έννομες συνέπειες συνδέονται με την κατοικία τους στο κράτος αυτό. Επισημαίνει επίσης ότι η εφαρμογή του μηχανισμού αναπροσαρμογής στο εσωτερικό της Ένωσης, αλλά όχι εκτός της Ένωσης, θα ήταν αντίθετη με το καθήκον μέριμνας της Δημοκρατίας της Αυστρίας έναντι των δημοσίων υπαλλήλων της, για τους οποίους οφείλει να διασφαλίζει ίση μεταχείριση.

[94] Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στην απόφαση της 17ης Ιουνίου 2010, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (C-105/08, EU:C:2010:345, σκέψεις 26 επ.).

[95] Η Δημοκρατία της Αυστρίας μνημονεύει τις αποφάσεις της 28ης Μαΐου 1980, Kuhner κατά Επιτροπής (33/79 και 75/79, EU:C:1980:139, σκέψη 22), και της 13ης Ιουλίου 2018, SQ κατά ΕΤΕπ (T-377/17, EU:T:2018:478, σκέψη 146), καθώς και τις αποφάσεις της 22ας Ιουνίου 2017, Bechtel (C-20/16, EU:C:2017:488, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), καθώς και της 12ης Νοεμβρίου 2020, Fleig κατά ΕΥΕΔ (C-446/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:918, σκέψη 67).

iii) Επικουρικώς, επί τυχόν επιχειρήματος σχετικού με την έλλειψη συνοχής του μηχανισμού αναπροσαρμογής

121. Προκαταρκτικώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της αιτιολογημένης γνώμης, η Επιτροπή έβαλε κατά των ρυθμίσεων που ισχύουν για τους δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι υπηρετούν στην αλλοδαπή μόνον υπό το πρίσμα της έμμεσης δυσμενούς διακρίσεως. Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι, εάν η Επιτροπή, στο πλαίσιο των επιχειρημάτων που ανέπτυξε προς στήριξη της προσφυγής της, της προσάπτει επίσης έλλειψη συνοχής των ρυθμίσεων με τις οποίες θεσπίζεται μηχανισμός αναπροσαρμογής και αποτελούν το αντικείμενο της προσφυγής, τότε το επιχείρημα αυτό θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου [96].

122. Εάν, ωστόσο, εξεταστεί το επιχείρημα αυτό, η Δημοκρατία της Αυστρίας επαναλαμβάνει τα στοιχεία της απαντήσεώς της που αφορούν το ότι οι ρυθμίσεις που ισχύουν για τους δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι υπηρετούν στην αλλοδαπή εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα που είναι εγγενώς συνεκτικό. Προσθέτει ότι, κατά το Δικαστήριο, μια εθνική ρύθμιση δεν χάνει τη συνοχή της λόγω μιας οποιασδήποτε εξαίρεσης από αυτήν, ιδίως εάν το πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως είναι ιδιαιτέρως περιορισμένο, και ότι τούτο ισχύει εν προκειμένω [97].

2. Εκτίμηση

α) Επί της υπάρξεως έμμεσης διακρίσεως

123. Όσον αφορά το έρεισμα της δεύτερης αιτιάσεως την οποία προβάλλει η Επιτροπή, το οποίο δεν αμφισβητείται, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι:

– η έννοια του «κοινωνικού πλεονεκτήματος», κατά το άρθρο 7 του κανονισμού 492/2011, περιλαμβάνει όλα τα κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα τα οποία, ανεξαρτήτως του αν συνδέονται με σύμβαση εργασίας, αναγνωρίζονται γενικώς στους ημεδαπούς εργαζομένους, *λόγω κυρίως της αντικειμενικής ιδιότητάς τους ως εργαζομένων ή λόγω του ότι έχουν απλώς την κατοικία τους στην εθνική επικράτεια* και των οποίων η επέκταση στους εργαζομένους υπηκόους άλλων κρατών μελών δύναται επομένως να διευκολύνει την κινητικότητά τους στο εσωτερικό της Ένωσης καθώς και, ως εκ τούτου, την ένταξή τους στην κοινωνία του κράτους μέλους υποδοχής [98], και

– το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού μπορεί να έχει εφαρμογή σε κοινωνικά πλεονεκτήματα εμπίπτοντα ταυτοχρόνως και στο ειδικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 883/2004 [99].

124. Εν προκειμένω, το οικογενειακό επίδομα και η μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων αποτελούν τόσο οικογενειακές παροχές υποκείμενες στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως του άρθρου 4 του κανονισμού 883/2004, όσο και κοινωνικά πλεονεκτήματα που εμπίπτουν στο πεδίο

96 Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στην απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2007, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-186/06, EU:C:2007:813, σκέψη 18 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

97 Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει στην απόφαση της 19ης Μαΐου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας (C-531/06, EU:C:2009:315, σκέψεις 69 και 73).

98 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψεις 24 και 25 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

99 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψεις 44 και 46 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, ενώ η πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες, η μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, η μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες και η μείωση φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής υπόκεινται στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που διατυπώνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011.

125. Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι:

– η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 [100], σύμφωνα ιδίως με το άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, απαγορεύει όχι μόνον τις εμφανείς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας των δικαιούχων των παροχών που χορηγούνται βάσει των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, αλλά και κάθε συγκεκαλυμμένη μορφή διακρίσεως η οποία, με την εφαρμογή άλλων κριτηρίων διακρίσεως, καταλήγει στην πράξη στο ίδιο αποτέλεσμα [101].

– η απαγόρευση αυτή απορρέει επίσης από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011 [102], το οποίο αποτελεί συγκεκριμένη έκφραση, στον ειδικό τομέα της χορηγήσεως κοινωνικών πλεονεκτημάτων, του κανόνα της ίσης μεταχειρίσεως που καθιερώνει το άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ [103], και

– το εν λόγω άρθρο 7, παράγραφος 2, πρέπει να ερμηνεύεται κατά τον ίδιο τρόπο με το άρθρο 45 ΣΛΕΕ [104].

126. Συνεπώς, η ερμηνεία του άρθρου 4 του κανονισμού 883/2004 πρέπει να εναρμονίζεται με την ερμηνεία του άρθρου 7 του κανονισμού 492/2011, καθόσον αμφότερες διατάξεις αποσκοπούν στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

127. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ αυτών των δύο κανονισμών των οποίων τα πεδία εφαρμογής τέμνονται [105], το Δικαστήριο επισήμανε ότι ο κανονισμός 492/2011 έχει γενικό περιεχόμενο όσον αφορά την *ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων* [106]. Επανέλαβε επίσης τη λύση που έγινε δεκτή

100 Βλ., επίσης, ως ειδική έκφραση της γενικής αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, άρθρο 5, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού, το οποίο καθιερώνει την αρχή της εξομοιώσεως των γεγονότων, όπως υπενθύμισε το Δικαστήριο στην απόφαση της 12ης Μαρτίου 2020, Caisse d'assurance retraite et de la santé à travail d'Alsace-Moselle (C-769/18, EU:C:2020:203, σκέψη 44).

101 Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 22ας Ιουνίου 2011, Landtová (C-399/09, EU:C:2011:415, σκέψεις 42 και 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), σχετικά με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, το οποίο συγκεκριμενοποίησε την αρχή του άρθρου 39 ΕΚ, νυν άρθρου 45 ΣΛΕΕ, και είχε, κατ' ουσίαν, διατύπωση πανομοιότυπη με εκείνη του άρθρου 4 του κανονισμού 883/2004. Ωστόσο, το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του δεύτερου αυτού κανονισμού διαφέρει από εκείνο του πρώτου κανονισμού, καθόσον δεν περιορίζεται στους εργαζομένους και στα μέλη των οικογενειών τους. Συναφώς, πολύ πρόσφατα, στην απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, A (Δημόσια υγειονομική περίθαλψη) (C-535/19, EU:C:2021:595, σκέψη 40), το Δικαστήριο επισήμανε ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, εξειδικεύεται με το άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 όσον αφορά τους πολίτες της Ένωσης που αξιώνουν τις παροχές του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού. Υπενθύμισε επίσης την πάγια νομολογία του κατά την οποία το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ μπορεί να εφαρμοστεί αυτοτελώς μόνον σε καταστάσεις διεπόμενες από το δίκαιο της Ένωσης για τις οποίες η Συνθήκη ΛΕΕ δεν προβλέπει ειδικούς κανόνες απαγόρευσης των διακρίσεων. Πράγματι, αυτό δεν συμβαίνει στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων. Βλ., συναφώς, μεταξύ άλλων, απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2021, Finanzamt Österreich (Οικογενειακά επιδόματα για εργαζομένους σε αναπτυξιακά προγράμματα) (C-372/20, EU:C:2021:962, σκέψη 68).

102 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

103 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψεις 24 και 70 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

104 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

105 Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, A (Δημόσια υγειονομική περίθαλψη) (C-535/19, EU:C:2021:595, σκέψη 61).

106 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

στο πλαίσιο της εξέτασης μιας προσφυγής της Επιτροπής λόγω παραβάσεως κράτους μέλους στηριζόμενης τόσο σε παράβαση του κανονισμού 1408/71, λόγω του καθορισμού κριτηρίου κατοικίας για την εξαγωγή παροχών ασθενείας, όσο και στη δυνατότητα δικαιολογήσεως της επιλογής του κριτηρίου αυτού, υπό το πρίσμα του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας [107]. Επομένως, η εφαρμογή του άρθρου 4 του κανονισμού 883/2004 μπορεί να περιοριστεί στις καταστάσεις που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό 492/2011, μολονότι ο κανονισμός 883/2004 περιέχει ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν τις ρήτρες κατοικίας, ιδίως στο άρθρο 7 [108].

128. Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει, κυρίως, ότι ο μηχανισμός αναπροσαρμογής όσον αφορά τις οικογενειακές παροχές καθώς και τα κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα δεν καταλήγει σε άνιση μεταχείριση. Ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, αφενός ότι, καθόσον σκοπός των παροχών και πλεονεκτημάτων είναι είτε η καταβολή μέρους των εξόδων στα οποία υποβάλλονται οι γονείς για τη συντήρηση των τέκνων είτε η ελάφρυνση των φορολογικών τους βαρών, οι καταστάσεις των εργαζομένων με τέκνα που δεν κατοικούν στην Αυστρία και εκείνων που κατοικούν στην Αυστρία δεν είναι συγκρίσιμες λόγω των διαφορών όσον αφορά το επίπεδο διαβίωσης στα κράτη μέλη. Αφετέρου, κατ' εφαρμογήν του μηχανισμού αναπροσαρμογής, οι διακινούμενοι εργαζόμενοι λαμβάνουν τη στήριξη που χρειάζονται σε συνάρτηση με το κόστος ζωής στο κράτος κατοικίας του τέκνου.

129. Εντούτοις, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, οι προϋποθέσεις που επιβάλλει το εθνικό δίκαιο πρέπει να θεωρείται ότι συνεπάγονται έμμεσες δυσμενείς διακρίσεις όταν, μολονότι εφαρμόζονται χωρίς διάκριση λόγω ιθαγένειας, *θίγουν κυρίως τους διακινούμενους εργαζομένους ή όταν η μεγάλη πλειονότητα των θιγομένων είναι διακινούμενοι εργαζόμενοι*, όταν εφαρμόζονται αδιακρίτως, αλλά η πλήρωση των προϋποθέσεων αυτών είναι ευκολότερη για τους ημεδαπούς εργαζομένους απ' ό,τι για τους διακινούμενους εργαζομένους ή όταν ενέχουν τον κίνδυνο να λειτουργήσουν ειδικώς εις βάρος των διακινουμένων εργαζομένων [109].

130. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, από το κριτήριο που συνδέεται με την κατοικία των τέκνων, το οποίο θέτει η αυστριακή νομοθεσία, προκύπτει ότι η μείωση του ποσού των οικογενειακών παροχών καθώς και των κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων θίγει κυρίως τους διακινούμενους εργαζομένους, καθόσον είναι πιθανότερο να κατοικούν τα τέκνα τους σε άλλο κράτος μέλος [110]. Επιπροσθέτως, από τους πίνακες που καθορίζουν τους συντελεστές αναπροσαρμογής των ποσών [111] των παροχών οι οποίες αφορούν τα όμορα με τη Δημοκρατία της Αυστρίας κράτη προκύπτει ότι, λόγω των διαφορών όσον αφορά το επίπεδο διαβίωσης που υπάρχει στη πλειονότητα των κρατών αυτών σε σχέση με τη Δημοκρατία της Αυστρίας, οι εργαζόμενοι οι οποίοι άσκησαν το δικαίωμα τους ελεύθερης κυκλοφορίας από τα κράτη αυτά είναι, στην πλειονότητά τους, αυτοί που θα λάβουν παροχές καθώς και κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα μικρότερου ποσού από το χορηγούμενο στην Αυστρία. Σύμφωνα, όμως, με τα στοιχεία της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου την οποία προσκόμισε η

107 ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 33. Ο κανονισμός 1612/68 καταργήθηκε από τον κανονισμό 492/2011. Το Δικαστήριο παρέπεμψε ιδίως στην απόφαση της 5ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Γερμανίας (C-206/10, EU:C:2011:283, σκέψη 39). Βλ., επίσης, σκέψεις 36 και 37 της αποφάσεως αυτής.

108 Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2007, Hendrix (C-287/05, EU:C:2007:494, σκέψεις 51 και 52). Βλ., επίσης, απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψεις 65 και 69 έως 71).

109 Βλ. αποφάσεις της 18ης Ιανουαρίου 2007, Celozzi (C-332/05, EU:C:2007:35, σκέψη 24), καθώς και της 5ης Δεκεμβρίου 2019, Bocero Torrico και Bode (C-398/18 και C-428/18, EU:C:2019:1050, σκέψη 41).

110 Βλ. αποφάσεις της 20ής Ιουνίου 2013, Giersch κ.λπ. (C-20/12, EU:C:2013:411, σκέψη 44), και Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 56).

111 Βλ. υποσημείωση 9 των παρουσών προτάσεων.

Επιτροπή [112] και την οποία επικαλείται η Δημοκρατία της Αυστρίας, περίπου το 50 % των πληρωμών το 2016 αφορούσαν τέκνα που κατοικούσαν στην Ουγγαρία καθώς και στη Σλοβακία και το 40 % των πληρωμών αυτών αφορούσε παιδιά που κατοικούσαν στην Τσεχική Δημοκρατία, στην Πολωνία, στη Ρουμανία, καθώς και στη Σλοβενία.

131. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από τις επεξηγήσεις της Αυστριακής Κυβέρνησης σχετικά με τις εκτιμήσεις των συνεπειών της αναπροσαρμογής όσον αφορά την πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες [113]. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να συνδυαστούν με τη διαπίστωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την οποία ο αριθμός των τέκνων που δικαιούνται τα επιδόματα πολλαπλασιάστηκε επί έξι από το 2004 έως το 2016 παράλληλα με το άνοιγμα της αυστριακής αγοράς εργασίας [114].

132. Κατά τη γνώμη μου, τα στοιχεία αυτά και μόνον αρκούν για να αποδειχθεί, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν ως εκ περισσού από τους διαδίκους, ότι η διάκριση που γίνεται στην αυστριακή νομοθεσία όσον αφορά το ποσό των παροχών που είναι δυνατόν να εξαχθούν, ανάλογα με τον τόπο κατοικίας των τέκνων στα κράτη μέλη, θίγει περισσότερο τους διακινούμενους εργαζομένους και συνιστά έμμεση δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγένειας, η οποία μπορεί να γίνει δεκτή μόνον εφόσον δικαιολογείται αντικειμενικώς [115].

133. Εξ όσων γνωρίζω, το Δικαστήριο δεν αναφέρθηκε ρητώς στην προϋπόθεση αυτή στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 4 του κανονισμού 883/2004. Εντούτοις, μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση η μοναδική απόφαση του Δικαστηρίου σχετικά με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, το οποίο κατοχύρωσε, με ανάλογη διατύπωση, την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως [116]. Επιπροσθέτως, επισημαίνω ότι το Δικαστήριο ερμήνευσε το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, το οποίο αποσκοπεί στο να αποτραπεί το ενδεχόμενο αποθαρρύνσεως του εργαζομένου από την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας [117], σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, και, επ' αυτής της βάσεως και μόνον, εξέτασε τους δικαιολογητικούς λόγους που επικαλέστηκε το αιτούν δικαστήριο. Εξ αυτού συνάγω ότι η επιλογή από κράτος μέλος ενός κριτηρίου κατοικίας το οποίο εφαρμόζεται στις οικογενειακές παροχές μπορεί επίσης να δικαιολογηθεί βάσει του κανόνα της εναρμονισμένης ερμηνείας του άρθρου 4 του κανονισμού 883/2004 και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, το οποίο απορρέει από το κοινό τους θεμέλιο, συγκεκριμένα το άρθρο 45 ΣΛΕΕ, το οποίο θέτει τον σκοπό της διασφαλίσεως της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων [118].

112 Βλ. σημείο 15.1, τεύχος 6, σ. 45, της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

113 Βλ. έγγραφο το οποίο έχει λάβει τον αριθμό 190 στον κατάλογο παραρτημάτων των στενογραφημένων πρακτικών των συνεδριάσεων της Κάτω Βουλής που αφορούν την XXVI κοινοβουλευτική σύνοδο, σ. 2 (βλ. υποσημείωση 84 των παρουσών προτάσεων).

114 Βλ. σημείο 15.1, τεύχος 5, σ. 44, και σημείο 15.2, σ. 45, της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Συναφώς, στην υποσημείωση 34 της εκθέσεως αυτής διευκρινίζεται ότι, την 1η Μαΐου 2004, η Τσεχική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Μάλτας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Δημοκρατία της Σλοβενίας και η Σλοβακική Δημοκρατία προσχώρησαν στην Ένωση, ακολούθησαν δε η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία την 1η Ιανουαρίου 2007. Στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, παρασχέθηκαν στη Δημοκρατία της Αυστρίας μεταβατικές περίοδοι επτά ετών και, κατά συνέπεια, η αυστριακή αγορά εργασίας άνοιξε το 2011 στα κράτη που προσχώρησαν το 2004 και το 2014 στα κράτη που προσχώρησαν το 2007. Η Δημοκρατία της Κροατίας προσχώρησε στην Ένωση την 1η Ιουλίου 2013, το δε 2020 άνοιξε η αυστριακή αγορά εργασίας.

115 Βλ. απόφαση Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 56).

116 Βλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2011, Landtová (C-399/09, EU:C:2011:415, σκέψεις 46 έως 48).

117 Βλ. σκέψεις 66 και 67 των παρουσών προτάσεων, καθώς και, κατ' αναλογία, απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2002, Maaheimo (C-333/00, EU:C:2002:641, σκέψη 34).

118 Πρβλ. σημείο 127 των παρουσών προτάσεων.

β) Επί της δικαιολογήσεως της έμμεσης διακρίσεως

134. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011, για να δικαιολογείται η έμμεση διάκριση, πρέπει να είναι κατάλληλη για την επίτευξη ενός θεμιτού σκοπού και να μην υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο [119].

135. Η Επιτροπή ορθώς υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν προβάλλει κανέναν λόγο ικανό να δικαιολογήσει την έμμεση διάκριση που προκαλείται από τον μηχανισμό αναπροσαρμογής του ποσού των παροχών καθώς και των κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων που θέσπισε.

136. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, η Δημοκρατία της Αυστρίας ισχυρίζεται, αφενός, με την κατ' ουσίαν στήριξη του Βασιλείου της Δανίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας, ότι σκοπός της αναπροσαρμογής του ποσού των παροχών είναι να διασφαλιστεί ότι *η στήριξη και η συνακόλουθη ελάφρυνση των οικογενειακών βαρών αντιστοιχούν ως προς την αξία σε αυτές που χορηγούνται στην Αυστρία* [120].

137. Κατ' εμέ όμως, πρέπει, πρώτον, να επισημανθεί εκ νέου ότι οι χορηγούμενες παροχές είναι κατ' αποκοπήν [121] και δεν λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές ανάγκες του τέκνου. Συναφώς, συμμερίζομαι επίσης την άποψη της Ρουμανίας ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν μπορεί να χρησιμοποιεί τα ίδια επιχειρήματα για να αμφισβητήσει την ύπαρξη διακρίσεως και για να τη δικαιολογήσει.

138. Δεύτερον, από την εκ μέρους της Επιτροπής παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων [122], τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν από τη Δημοκρατία της Αυστρίας, προκύπτει ότι η εν λόγω αντιστοιχία ως προς την αξία δεν διασφαλίζεται επί της αυστριακής επικράτειας [123] και ότι δεν υφίσταται συνεπής αναλογία μεταξύ των διαφορών ως προς το κόστος ζωής που διαπιστώθηκαν στην Αυστρία και των συντελεστών που ισχύουν σε ορισμένα κράτη μέλη [124]. Επιπροσθέτως, όπως υπογραμμίζει η Σλοβακική Δημοκρατία, εντός αυτών των κρατών μελών μπορεί να υφίστανται

119 Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 2016, Bragança Linares Verruga κ.λπ. (C-238/15, EU:C:2016:949, σκέψη 44), καθώς και Caisse pour l'avenir des enfants (Τέκνο συζύγου μεθοριακού εργαζομένου) (σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

120 Πρέπει να σημειωθεί ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας αμφισβητεί ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει είναι να εξοικονομήσει δημοσιονομικούς πόρους. Πράγματι, από τα έγγραφα που προσκόμισε η Δημοκρατία της Αυστρίας προκύπτει εκτίμηση της μειώσεως των δαπανών χωρίς ωστόσο να επιβεβαιώνεται η πρόθεση αυτή.

121 Βλ. σημεία 77 έως 79 των παρουσών προτάσεων.

122 Η Επιτροπή παραπέμπει, με το σημείο 44 του δικογράφου της προσφυγής της, στον πίνακα κατατάξεως των αυστριακών ομόσπονδων κρατών το 2019, ο οποίος είναι διαθέσιμος στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://cdn2.hubspot.net/hubfs/2405078/cms-pdfs/fileadmin/user_upload/dyna_content/de/documents/news/20190508_news_kaufkraft_dach_dfin.pdf, p. 3.

123 Η Επιτροπή εξηγεί ότι, για παράδειγμα, η αγοραστική δύναμη στην Κάτω Αυστρία ανέρχεται στο 104,7 % του αυστριακού μέσου όρου, ενώ στην Καρινθία μόνον στο 97,6 %. Ειδικότερα, κατ' εφαρμογήν της αυστριακής ρυθμίσεως σχετικά με τα κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα στην Αυστρία, εργαζόμενος λαμβάνει για τέκνο το οποίο κατοικεί, για παράδειγμα, στον δήμο Arnoldstein στην Καρινθία συνεισφορά στα έξοδα συντηρήσεως του τέκνου του ανερχόμενη στο 100 % των κατ' αποκοπήν ποσών, η οποία υπερβαίνει κατά 7,1 % τη συνεισφορά που λαμβάνει εργαζόμενος του οποίου το τέκνο κατοικεί στην Κάτω Αυστρία.

124 Σε συνέχεια του προηγουμένου παραδείγματος, η Επιτροπή παρουσιάζει τα αποτελέσματα του αυστριακού μηχανισμού αναπροσαρμογής διευκρινίζοντας ότι τα πρόσωπα που εργάζονται στην Αυστρία, των οποίων όμως τα τέκνα κατοικούν στο Arnoldstein στην Καρινθία, στο Tarvisio (Ιταλία) ή στην Kranjska gora (Σλοβενία), λαμβάνουν έκαστο διαφορετικό κατ' αποκοπήν ποσό, συγκεκριμένα, αντιστοίχως, 100 %, 94,8 % και 79 % του ποσού της παροχής. Το δε κατ' αποκοπήν ποσό είναι υψηλότερο από το μέσο κόστος ζωής στην Αυστρία και πρέπει να γίνει δεκτό ότι, στους τρεις αυτούς γειτονικούς δήμους, μολονότι βρίσκονται σε τρία διαφορετικά κράτη μέλη, το κόστος ζωής όσον αφορά τις καθημερινές ανάγκες είναι αντικειμενικά απολύτως συγκρίσιμο λόγω ακριβώς της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών και των υπηρεσιών την οποία διασφαλίζει η Ένωση.

διαφορές[125], γεγονός το οποίο καταδεικνύει τη σημασία του τόπου στον οποίο πραγματοποιούνται οι αγορές, εάν γίνει δεκτό ένα σύστημα στο οποίο θα υπάρχει αντιστοιχία με το επίπεδο των τιμών.

139. Το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας ότι οι αποκλίσεις ως προς την αγοραστική δύναμη είναι σαφώς ακόμη μεγαλύτερες, ιδίως με τη Βουλγαρία[126], όπερ επίσης αντισταθμίζει τα αποτελέσματα του μηχανισμού αναπροσαρμογής, δεν μπορεί να αναιρέσει το σύνολο των διαπιστώσεων αυτών.

140. Συνεπώς, ο σκοπός που συνίσταται στο να διασφαλιστεί ότι η στήριξη και η συνακόλουθη ελάφρυνση των οικογενειακών βαρών αντιστοιχούν σε αξία σε εκείνες που χορηγούνται στην Αυστρία δεν μπορεί, κατά την άποψή μου, να δικαιολογήσει την επίμαχη έμμεση διάκριση.

141. Αφετέρου, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι ο υπέρτερος σκοπός του μηχανισμού αναπροσαρμογής του ποσού των κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων είναι *η εδραίωση ή η αποκατάσταση της λειτουργίας στήριξης καθώς και ενός δίκαιου κοινωνικού συστήματος*.

142. Όπως και η Επιτροπή, επισημαίνω, κατά πρώτον, ότι από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκύπτει[127] ότι η αναπροσαρμογή των οικογενειακών παροχών σε συνάρτηση με το επίπεδο τιμών στο οικείο κράτος μέλος σε σχέση με τη Δημοκρατία της Αυστρίας είναι ικανή να προκαλέσει πρόσθετες δαπάνες, έστω και αν η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι η επίπτωση αυτή είναι ελάχιστη. Οι δαπάνες, όμως, αυτές κατ' ανάγκη επιβαρύνουν το σύνολο των προσώπων που καταβάλλουν εισφορές στον κρατικό προϋπολογισμό. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρώ σκόπιμο να διευκρινίσω ότι στην έκθεση αυτή αναφέρεται επίσης[128], όπως υπογραμμίζουν η Επιτροπή και η Δημοκρατία της Πολωνίας, ότι ο λόγος ο οποίος θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη δημοσιονομική ισορροπία του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας δεν είναι η καταβολή παροχών στους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν εκτός της Δημοκρατίας της Αυστρίας, που αντιπροσωπεύει περίπου το 6 %[129] των δαπανών για οικογενειακές παροχές, αλλά η έλλειψη κατάλληλου ελέγχου όσον αφορά τη χορήγηση των παροχών αυτών.

143. Κατά δεύτερον, συμμερίζομαι τις απόψεις που εξέφρασαν η Επιτροπή[130], καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και η Δημοκρατία της Σλοβενίας, σύμφωνα με τις οποίες προέχει να υπομνησθεί ότι οι κανόνες που προστατεύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Ένωσης και του ΕΟΧ[131], μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η ίση μεταχείριση, στηρίζονται σε ένα συνολικό σύστημα στο οποίο, αφενός, η ισχύουσα στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας νομοθεσία είναι, κατά κανόνα, η νομοθεσία του κράτους μέλους εντός του οποίου ο ενδιαφερόμενος ασκεί τη μισθωτή ή μη δραστηριότητά του[132] και, αφετέρου, οι διακινούμενοι εργαζόμενοι συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των κοινωνικών πολιτικών του κράτους μέλους

125 Για παράδειγμα, κατά τη Σλοβακική Δημοκρατία, το κόστος ζωής ποικίλλει μεταξύ της ανατολικής περιοχής της χώρας και της περιοχής της Μπρατισλάβα, όπου είναι μάλιστα πολύ υψηλότερο απ' ό,τι στην περιοχή του Δήμου της Βιέννης.

126 Η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει ότι η αγοραστική δύναμη στη Βουλγαρία αντιστοιχούσε, το 2019, στο 52 % της μέσης αγοραστικής δύναμης των 27 κρατών μελών της Ένωσης, ενώ η αγοραστική δύναμη στην Αυστρία αντιστοιχούσε στο 113 % της αγοραστικής δύναμης (βλ. υποσημείωση 79 των παρουσών προτάσεων). Βλ., επίσης, σημείο 53 των παρουσών προτάσεων.

127 Βλ. σημείο 18.2, σ. 51, της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

128 Βλ. σημείο 23.2, σ. 60 και 61, σημείο 23.4, σ. 62, καθώς και σημείο 25, σ. 62 έως 65, της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

129 Βλ. σημείο 15.1, πίνακας 8, της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

130 Βλ. σημείο 97 των παρουσών προτάσεων.

131 Βλ. άρθρο 28, παράγραφος 2, της Συμφωνίας ΕΟΧ, το οποίο απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας μεταξύ των εργαζομένων των κρατών μελών όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας, όπως και το άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

132 Βλ. αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού 883/2004.

υποδοχής τόσο με τις κοινωνικοασφαλιστικές όσο και με τις φορολογικές εισφορές που καταβάλλονται με βάση τη δραστηριότητα την οποία ασκούν στο εν λόγω κράτος [133], γεγονός το οποίο δικαιολογεί την ισότητα των παρεχομένων υπηρεσιών ή πλεονεκτημάτων [134].

144. Εν προκειμένω, όπως και η Τσεχική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Κροατίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας, διαπιστώνω ότι, από αμιγώς οικονομικής απόψεως, εφόσον τα αυστριακά οικογενειακά επιδόματα χρηματοδοτούνται από εισφορές των εργοδοτών υπολογιζόμενες βάσει του συνολικού ποσού των μισθών των εργαζομένων, εξ αυτού του λόγου ένας διακινούμενος εργαζόμενος συμμετέχει, με τον ίδιο τρόπο όπως και ένας ημεδαπός εργαζόμενος, στον καθορισμό του ύψους των ποσών που καταβάλλει ο εργοδότης του.

145. Επιπροσθέτως, όσον αφορά την πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες και τις λοιπές επίμαχες μειώσεις φόρου, η Δημοκρατία της Αυστρίας εξέθεσε ότι τα πλεονεκτήματα αυτά χρηματοδοτούνται από τον φόρο επί του εισοδήματος των εργαζομένων, γεγονός το οποίο αναιρεί επίσης κάθε δικαιολόγηση, βάσει ενός σκοπού κοινωνικής δικαιοσύνης, της επιλογής του Αυστριακού νομοθέτη περί ελλείψεως αμοιβαιότητας.

146. Επομένως, είμαι της γνώμης ότι η διαφορετική μεταχείριση του τέκνου του οικείου εργαζομένου αναλόγως του τόπου κατοικίας δεν είναι ούτε πρόσφορη ούτε αναγκαία για την εδραίωση ή την αποκατάσταση της λειτουργίας στήριξης ή ενός δίκαιου κοινωνικού συστήματος.

147. Για όλους τους προεκτεθέντες λόγους, φρονώ ότι η αυστριακή ρύθμιση σχετικά με την αναπροσαρμογή του ποσού των οικογενειακών παροχών καθώς και των κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων για τα πρόσωπα που εργάζονται στην Αυστρία των οποίων τα τέκνα κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που κατοχυρώνεται τόσο στο άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 όσο και στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011.

148. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ότι η δεύτερη αιτίαση της Επιτροπής είναι βάσιμη.

VI. Επί των δικαστικών εξόδων

149. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Καθόσον το Δικαστήριο θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να δεχθεί τα αιτήματα της Επιτροπής, η Δημοκρατία της Αυστρίας πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

150. Κατά το άρθρο 140, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά το οποίο τα κράτη μέλη, τα συμβαλλόμενα στη Συμφωνία ΕΟΧ κράτη, πλην των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που παρενέβησαν στη διαφορά φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας και η Σλοβακική Δημοκρατία, καθώς και το Βασίλειο της Νορβηγίας και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

133 Βλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2016, Bragança Linares Verruga κ.λπ. (C-238/15, EU:C:2016:949, σκέψεις 49 και 50).

134 Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ συνόψισε την αρχή ως εξής: «[Ό]σον αφορά την υλοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, η εσωτερική αγορά του ΕΟΧ απαιτεί τη χορήγηση ίσων παροχών για ίση εργασία».

VII. Πρόταση

151. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

1) Η Δημοκρατία της Αυστρίας, θεσπίζοντας μηχανισμό αναπροσαρμογής όσον αφορά το οικογενειακό επίδομα και τη μείωση φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων για τους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από:

   – τα άρθρα 7 και 67 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, καθώς και

   – το άρθρο 4 του κανονισμού 883/2004 και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης.

2) Η Δημοκρατία της Αυστρίας, θεσπίζοντας μηχανισμό αναπροσαρμογής όσον αφορά την πρόσθετη μείωση φόρου για τις οικογένειες, τη μείωση φόρου λόγω μοναδικής πηγής εισοδήματος, τη μείωση φόρου για τις μονογονεϊκές οικογένειες και τη μείωση φόρου λόγω καταβαλλόμενης διατροφής, για τους διακινούμενους εργαζομένους των οποίων τα τέκνα κατοικούν μονίμως σε άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 492/2011.

3) Καταδικάζει τη Δημοκρατία της Αυστρίας στα δικαστικά έξοδα.

4) Η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας και η Σλοβακική Δημοκρατία, καθώς και το Βασίλειο της Νορβηγίας και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.